

The relationship between parents' marital satisfaction and popularity in the family with sense of self-worth and spiritual vitality of children working in gifted schools

Anahita Mohammad Alizade Namini¹ , Reza Pourhosein² , Fatemeh Nosrati³ , GholamAli Afroz⁴

1. Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kish International Campus, Tehran University, Kish, Iran. E-mail: ana.m.alizade@gmail.com
2. Associate Professor, Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: prhosein@ut.ac.ir
3. Assistant Professor, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: fnosrati@ut.ac.ir
4. Distinguished Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Exceptional Child Education, University of Tehran, Iran. E-mail: afroz@ut.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:

Research Article

Article history:

Received 28 November 2023

Received in revised form 26 December 2023

Accepted 30 January 2024

Published Online 21 December 2024

Keywords:

marital satisfaction,
popularity of parents,
self-worth,
spiritual vitality,
gifted students

ABSTRACT

Background: Low self-worth during adolescence predicts a range of emotional and behavioural problems. As such, identifying potential sources of influence on self-worth in adolescence is important.

Aims: The aim of this study was to construct The Relationship between Parents' Marital Satisfaction and Popularity in the Family with Sense of Self-worth and Spiritual Vitality of Children Working in Gifted Schools

Methods: The research method is descriptive-correlational of structural equation modeling. The statistical population of this study is all talented students in Tehran during the academic year of 1400-1401. The sample consisted of 320 high school students in Tehran who were selected by cluster sampling and responded to Afroz marital satisfaction scale (2016), Popularity of parent's scale (Afroz, 2012), Spiritual vitality scale (Afroz, 2014) and Self-Worth Scale (Crocker and et al, 2003). To evaluate the proposed model, structural equation modeling was used using AMOS software version 24 and SPSS version 27.

Results: The results of correlation coefficient showed that there was a positive and significant relationship between marital satisfaction and parental popularity with dimensions of spiritual vitality and self-worthiness ($P < 0.05$). Findings indicate that the proposed model fits the data appropriately. Also, 80% of the variance of self-worth is explained by marital satisfaction, parental popularity and spiritual vitality. In other words, couple's satisfaction and parental popularity directly and indirectly through spiritual vitality have a positive effect on students' self-worth. Couple's satisfaction and parental affection are associated with higher adolescents' self-worthiness.

Conclusion: The data were cross-sectional, so the direction of the effects could not be confirmed, but the findings support the idea that couple's satisfaction and parental popularity in children increase adolescent's vitality and self-worthiness.

Citation: Mohammad Alizade Namini, A., Pourhosein, R., Nosrati, F., & Afroz, Gh.A. (2024). The relationship between parents' marital satisfaction and popularity in the family with sense of self-worth and spiritual vitality of children working in gifted schools. *Journal of Psychological Science*, 23(143), 1-22. [10.52547/JPS.23.143.1](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.1)

Journal of Psychological Science, Vol. 23, No. 143, 2024

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.23.143.1](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.1)

✉ **Corresponding Author:** Anahita Mohammad Alizade Namini, Ph.D Candidate in Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kish International Campus, Tehran University, Kish, Iran.
E-mail: ana.m.alizade@gmail.com, Tel: (+98) 9123364988

Extended Abstract

Introduction

Adolescence is one of the most important stages of human development that has a significant contribution to the development of human personality. This period is accompanied by doubt, worry and anxiety, acceptance and rejection, tension and dichotomy and other types of cognitive and psychological processes; therefore, a teenager is vulnerable and needs more attention and attention. (Esnaola, and et al, 2020). In the meantime, talented and gifted adolescence are exposed to more injuries (Flanagan, 2018). Acuity means the individual's intellectual superiority and creativity that distinguishes him from his peers and shows signs of high-performance capability in various areas such as creativity and ideation 'artistic backgrounds ' leadership and 'of course 'special educational fields (Worrell, and et al, 2019).

Self-worth is one of the effective variables in students' functions. Self-worth and self-value are two related terms that are often used interchangeably. Having a sense of self-worth means that you value yourself, and having a sense of self-value means that you are worthy. The differences between the two are minimal enough that both terms can be used to describe the same general concept (Stosny, 2014). Self-worth is defined by Merriam-Webster as: "a feeling that you are a good person who deserves to be treated with respect". (Stosny, 2014). The results of studies show that Self-worth by improving the quality of general health, reduces depression, controls social behavior by creating self-regulation and increases the ability to face everyday life events and events at different individual and social levels (Ching, & Wu, 2023).

Marital satisfaction is a key factor in individual and family well-being, because marital satisfaction affects relationships with important people and the functioning of the whole family (Al-Darmaki et al., 2019). Marital satisfaction is a critical mental structure that relates to the quality of the relationship that covers the dimensions of intimacy, commitment, affection, agreement and support (Delatorre, & Wagner, 2020). People with high marital satisfaction

tend to have higher levels of happiness and greater ability to cope with undesirable situations (Bradbury et al., 2000), they also have a sense of perceived parental competence, higher self-worthiness, and lower depressive symptoms (Choi, & Jung, 2021).

One of the psychological needs of human beings is happiness and vitality, which has always occupied the human mind due to its major impact on people's lives. Vitality is: How a person judges how he spends his life This kind of judgment is influenced by one's personal perceptions and experiences of positive emotions and emotions that affect his or her style of explanation, judgment and decision-making (Mamaghani, and et al, 2020). The results of research by Niknafs and et al. (2022) aimed to Investigating the relationship between creativity and mental health and spiritual happiness and the parent's popularity of high school students and designing a model of spiritual happiness, it was concluded that creativity had a positive relationship with spiritual happiness and parental popularity and negative relationship with mental health.

In general, problems related to family and their influence and popularity along with meeting spiritual needs and self-concept (competency/autonomy) are also very important. Therefore, investigating the protective factors of self-worth in the form of family dimensions (marital satisfaction and parental popularity) along with vitality and happiness with its core (autonomy) in the form of a structural model to understand how each of these dimensions directly and indirectly influences can help school-based educational interventions to provide solutions to increase vitality and reduce mental health problems of gifted students. Therefore, this study aimed to investigate the relationship between parental couple's satisfaction and popularity in the family with the sense of self-worth and spiritual vitality of the children working in the schools of gifted talents.

Method

The present study was applied in terms of purpose and descriptive based on correlation in terms of data collection method .The statistical population of this study is all parents and students of gifted girl's high schools in Tehran working in 1400-1401 academic year in the age range of 12 to 18 years. To determine

the sample size, Stevens and et al. (1996) proposed method was used, which for each indicator of the model, suggested 15 people, which according to the 21 indicators in the model, the sample size is 315 people, but in this study, 368 people were selected as over-estimation and after eliminating incomplete questionnaires (some students left a large number of questions unanswered, or answering the questions) Questions with a Discipline) 320 subjects were selected for analysis. Questionnaires were used to collect data. Afroz marital satisfaction scale (Afroz, and Ghodrati, 1390), Popularity of parent's scale (Asadi, 1392), Spiritual vitality scale (Chirian and Afroz, 1395) and Self-worth Scale (Crocker and et al. 2003).

Results

The mean age of the students participating in the study was 16.41 and its standard deviation was 1.221. Among the students, 65 (20.3%) were 14 years old, 80 (25%) were 16 years old, 100 (31.25%) were 17 years old and 75 (23.4%) were 18 years old. The mean age of parents in the study was 39.44 (and 2.16). The mean (and standard deviation) of marital satisfaction

of parents was 165.27 (and 12.85), spiritual vitality of adolescents was 113.56 (and 8.49), father's popularity was 68.33 (8.17), mother's popularity was 72.41 (and 9.06) and self-worth was 122.96 (and 10.16). There was a significant positive relationship between spiritual vitality and self-worth ($r = 0.39$, $P > 0.05$), father's popularity and self-worth ($r = 0.41$, $P > 0.05$), and father's popularity with spiritual vitality ($P > 0.05$, $r = 0.44$). Finally, there was a significant positive relationship between maternal popularity and self-worth ($r = 0.35$, $P > 0.05$) and maternal popularity with self-worth ($P = 0.44$, $P = 0.05$).

Table 1. Indicators of Goodness of Fit of Tested Research Model

Absolute fit indices			
Index	RMR	AGFI	GFI
Amount Obtained	0.085	0.85	0.88
Acceptable limit	Small amount	>0.80	>0.90
Adaptive Fitness Indices			
Index	IFI	NFI	CFI
Amount Obtained	0.96	0.92	0.96
Acceptable limit	>0.90	>0.90	>0.90
Adjusted fit indices			
Index	RMSEA	PCFI	df/ χ^2
Amount Obtained	0.05	0.86	2.014
Acceptable limit	<0.08	>0.60	<0.3

Table 2. Bootstrapping Results Indirect Effects of Marital Satisfaction and Parental Popularity to Self-worth through Spiritual Vitality

Variable	Indirect effect	SE	Upper Bounds	Lower Bounds	Bias	P
Marital Satisfaction<--- Spiritual Vitality <--- Self-Worth	0.104	0.024	0.0161	0.078	0.001	P<0.001
Parental Popularity<--- Spiritual Vitality <--- Self-worth	0.111	0.026	0.067	0.159	0.001	P<0.001
Variable	Total effect	SE	Upper Bounds	Lower Bounds	Bias	P
Parental Popularity<---Spiritual Vitality	0.373	0.055	0.472	0.288	0.003	P<0.001
Parental Popularity<---Self-Worth	0.574	0.032	0.627	0.521	0.001	P<0.002
Marital Satisfaction<--- Spiritual Vitality	0.349	0.066	0.236	0.452	0.004	P<0.002
Marital satisfaction<--- self-worth	0.433	0.036	0.373	0.488	0.001	P<0.002
Spiritual Vitality <--- Self-worth	0.298	0.045	0.372	0.223	0.001	P<0.002

As shown in Table 2, marital satisfaction through spiritual vitality has an indirect positive effect on self-worth ($P > 0.05$, $\beta = 0.104$). Also, parental popularity through spiritual vitality has an indirect positive effect on self-worth ($P > 0.05$, $\beta = 0.111$). In other words, marital satisfaction and parental popularity are directly and indirectly related to students' self-worth through spiritual vitality.

Conclusion

This study aimed to investigate the relationship between marital satisfaction and popularity in the family with the sense of self-worth and spiritual

vitality of the children working in the schools of brilliant talents. The results showed that marital satisfaction through spiritual vitality indirectly affects the self-worth of gifted school students. These findings coincide with many studies including (Christopher, and et al, 2015; Liu, & Wang, 2015 and Niknafs, and et al, 2022) and co-integration. The findings of the research based on the relationship between marital satisfaction and spiritual vitality and self-worth can be explained by considering the benefits that having parental couple's satisfaction is desirable in people's lives and especially the happiness and well-being of children (Du, and et al,

2022). Different protective mechanisms have been proposed to explain how to increase marital satisfaction with increasing children's academic performance and improving family function. Most of these mechanisms are grouped into five categories: learning healthy communicative behavior, increasing awareness of one's own and family members' feelings, increasing the ability to understand the other person, increasing social support, and improving optimal interpersonal communication and communication (Kowal, and et al, 2021).

The results of structural equation modeling showed that parental popularity has positive and indirect effect on spiritual vitality and self-worth of gifted students. These findings align with the study (Niknafs et al., 2022).

When couples commit to each other, they will be together when problems arise in their marriage, and they will not shirk against the problems and will be together until the problem is resolved. On the other hand, when there is a high level of cohesion between spouses, they will always try to appease each other and ask for forgiveness in the event of problems and conflicts, so it can be said that in families with cohesion, forgiveness is also high and couples ask for forgiveness based on the same emotional commitment they have to each other and easily ignore each other's mistakes.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral thesis of the first author in the field of educational psychology at the Faculty of Psychology, University of Tehran. In order to maintain ethical principles in this research, it was tried to collect data after obtaining the consent of the participants. Also, the participants were assured about confidentiality in maintaining personal information and providing results without specifying the names and details of people's birth certificates.

Funding: This research is in the form of a doctoral dissertation without financial support.

Authors' contribution: This article is extracted from the doctoral dissertation of the first author, under the guidance of Dr. Masoud Gholamali Lavasani and the advice of Dr. Gholamali Afrooz.

Conflict of interest: The authors also declare that there is no conflict of interest in the results of this research.

Acknowledgments: We would like to express our gratitude to the supervisors and advisors of this research, students and parents who participated in this research.

بررسی رابطه رضامندی زوجیت والدین و محبوبیت ایشان در خانواده با احساس خود ارزشمندی و نشاط معنوی فرزند شاغل در مدارس استعدادهای درخشان

آناهیتا محمدعلیزاده نمینی^۱، رضا پورحسین^۲، فاطمه نصرتی^۳، غلامعلی افروز^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، پردیس بین‌المللی کیش دانشگاه تهران، کیش، ایران.
۲. دانشیار، گروه روانشناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۳. استادیار، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۴. استاد ممتاز، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: خودارزشمندی پایین در دوران نوجوانی طیفی از مشکلات عاطفی و رفتاری را پیش‌بینی می‌کند. به این ترتیب، شناسایی منابع بالقوه تأثیرگذار بر خودارزشمندی نوجوانان مهم است.

هدف: هدف پژوهش حاضر الگوی ساختاری بررسی رابطه رضامندی زوجیت والدین و محبوبیت ایشان در خانواده با احساس خود ارزشمندی و نشاط معنوی فرزندان شاغل در مدارس استعدادهای درخشان بود.

روش: روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان استعدادهای درخشان شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل دادند. نمونه پژوهش ۳۲۰ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول و دوم شهر تهران بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های رضامندی زوجیت افروز (۱۳۹۵)، محبوبیت والدین (افروز، ۱۳۹۱)، خودارزشمندی (کروگر و همکاران، ۲۰۰۳) و نشاط معنوی (افروز، ۱۳۹۳) پاسخ دادند. جهت ارزیابی الگوی پیشنهادی از مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از ویراست ۲۴ نرم‌افزار AMOS و نسخه ۲۷ SPSS استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از ضریب همبستگی نشان داد که بین ابعاد رضامندی زوجیت و محبوبیت والدین با ابعاد نشاط معنوی و خودارزشمندی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود داشت ($P \leq 0/05$). یافته‌ها حاکی از برازش مناسب الگوی پیشنهادی با داده‌هاست. نتایج مدل‌یابی معادله ساختاری نشان داد که ۳۸ درصد از واریانس نشاط معنوی توسط رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی تبیین می‌شود. همچنین ۸۰ درصد از واریانس خودارزشمندی توسط رضامندی زوجیت، محبوبیت والدینی و نشاط معنوی تبیین می‌شود. به عبارت دیگر رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی به طور مستقیم و غیر مستقیم از طریق نشاط معنوی بر خودارزشمندی دانش‌آموزان اثر مثبت دارند.

نتیجه‌گیری: رضامندی زوجیت و محبت والدین با خودارزشمندی بالاتر نوجوانان مرتبط است. داده‌ها مقطعی بودند، بنابراین جهت تأثیرات را نمی‌توان تأیید کرد، اما یافته‌ها از این ایده حمایت می‌کنند که رضامندی زوجیت و محبوبیت والدین نزد فرزندان باعث افزایش نشاط و خودارزشمندی نوجوان می‌شود.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۰۷

بازنگری: ۱۴۰۲/۱۰/۰۵

پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۱۰

انتشار برخط: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

رضامندی زوجیت،

محبوبیت والدین،

خودارزشمندی،

نشاط معنوی،

دانش‌آموزان استعدادهای درخشان

استناد: محمدعلیزاده نمینی، آناهیتا؛ پورحسین، رضا؛ نصرتی، فاطمه؛ و افروز، غلامعلی (۱۴۰۳). بررسی رابطه رضامندی زوجیت والدین و محبوبیت ایشان در خانواده با احساس خود ارزشمندی و نشاط معنوی فرزند شاغل در مدارس استعدادهای درخشان. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۳، ۱-۲۲.

DOI: [10.52547/JPS.23.143.1](https://doi.org/10.52547/JPS.23.143.1)، شماره ۱۴۳، ۱۴۰۳. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۳، شماره ۱۴۳، ۱-۲۲.

✉ نویسنده مسئول: آناهیتا محمدعلیزاده نمینی، دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، پردیس بین‌المللی کیش دانشگاه تهران، کیش، ایران.

رایانامه: ana.m.alizade@gmail.com تلفن: ۰۹۱۲۳۳۶۴۹۸۸

مقدمه

نوجوانی^۱ از جمله مهم‌ترین مراحل رشد و تحول انسان است که سهم بسزایی در رشد شخصیت آدمی دارد. این دوره با شک و تردید، نگرانی و اضطراب، پذیرش و طرد، تنش و دوگانگی و انواع دیگر از فرایندهای شناختی و روانی همراه است؛ بدین سبب یک نوجوان آسیب‌پذیر بوده و نیازمند توجه و دقت بیشتری است (انزولا و همکاران، ۲۰۲۰). در این میان، نوجوانان سرآمد و تیزهوش در معرض آسیب‌های بیشتری هستند (فلانگان، ۲۰۱۸) و به این سبب توجه به آن‌ها و نیازهایشان همواره از دغدغه‌های اندیشمندان روانشناسی در جوامع بوده است. نوجوانان تیزهوش به دلیل تفاوت‌های هوشی و شخصیتی با سایر همسالان می‌توانند فرصت یا تهدیدی برای جوامع باشند (مهدوی و همکاران، ۱۴۰۱). درحقیقت تیزهوشی به معنای برتری هوشی و خلاقیتی فرد است که او را از همسالانش متمایز کرده و در او نشانه‌هایی از قابلیت بالای عملکرد در حوزه‌های مختلف مانند خلاقیت و ایده‌پردازی، زمینه‌های هنری، رهبری و البته زمینه‌های تحصیلی ویژه را نشان می‌دهد (وورل و همکاران، ۲۰۱۹). در واقع آنان سرمایه‌های ملی هر کشوری محسوب شده و بی‌توجهی به آنان می‌تواند موجب آسیب‌های روانی آنان شود (مهدوی و همکاران، ۱۴۰۱). از سوی دیگر کارکردهای مختلف خانواده و نقش والدین در بهبود شاخص‌های بهزیستی ذهنی فرزندان انکارناپذیر است. نتایج بسیاری از پژوهش‌ها نشان می‌دهند که دانش‌آموزان تیزهوش نسبت به دانش‌آموزان عادی، در ابعاد مختلف سلامت روان، مانند ارزش‌ها و بهزیستی روان‌شناختی (اوزبی، ۲۰۲۰)، اضطراب، افسردگی و نقص توجه (براکن، ۲۰۲۱)، علائم جسمانی و سطح سلامت روان کلی (رجبی و شیرعلی‌پور، ۱۳۹۵)، مشکلات عاطفی و سلوک (پاک‌نظر و همکاران، ۱۴۰۰)، پریشانی هیجانی (کاسینو-گارسیا و همکاران، ۲۰۲۱) و سازگاری رفتاری و هیجانی شرایط بهتری دارند.

از دیگر متغیرهای تأثیرگذار در کارکردهای دانش‌آموزان، خودارزشمندی^۲ است. احساس خودارزشمندی از ارزیابی ذهنی از «خود» و تعامل عناصر آن با شخصیت فرد شکل می‌گیرد و از مفاهیم کلیدی در نظریات و مطالعات «خود» به شمار می‌آید. احساس خودارزشمندی متضمن منافع بسیاری برای فرد است؛ از جمله تأمین منبع انگیزشی درونی،

خودتنظیمی، اصلاح رفتار اجتماعی، بهبود سطح سلامت عمومی و به دنبال آن بهبود خلق و کاهش افسردگی، چگونگی مواجهه صحیح با حوادث و وقایع روزمره زندگی در سطوح مختلف زندگی فردی، خانوادگی، آموزشی و اجتماعی احساس ارزشمند بودن یکی از نیازهای اساسی هر انسان به شمار می‌رود؛ به‌طوری که نقشی ضروری در فرآیند زندگی دارد و امری حیاتی برای بقا و زیستن محسوب می‌شود (باگیر و همکاران، ۲۰۲۰). می‌توان گفت خودارزشمندی به مثابه سیستم خودآگاهی ایمن عمل می‌کند و استقامت، قدرت و توانایی لازم را برای بازسازی به وجود می‌آورد و نبود آن، تحول روانی فرد را به مخاطره می‌اندازد (بهادری خسروشاهی و همکاران، ۱۳۹۵). ویستر خودارزشمندی را اینگونه تعریف می‌کند: «احساس اینکه شما فرد خوبی هستید که سزاوار احترام است». خودارزشمندی مرتبط به ارزش‌های شخصی هستند و به‌عنوان شاخصی که سازگاری روانشناختی و عملکرد اجتماعی را بازنمایی می‌کند، تعریف می‌گردد و از آنجایی که افزایش خودارزشمندی احساس خوبی ایجاد می‌کند وقتی افراد در یک حوزه خاص برای افزایش خودارزشمندی خود سرمایه‌گذاری می‌کنند، هدف آن‌ها افزایش موفقیت و عدم شکست در آن حوزه است و بنابراین خودارزشمندی انواع مختلفی از رفتار و میزان زمان صرف شده در آن‌ها را پیش‌بینی می‌کند (کانات-مایمون و همکاران، ۲۰۱۸). خودارزشمندی با بهبود کیفیت سلامت عمومی، موجب کاهش افسردگی می‌شود و با ایجاد خودتنظیمی رفتار اجتماعی را کنترل می‌کند و توان مواجهه با حوادث و وقایع روزمره زندگی را در سطوح مختلف فردی و اجتماعی افزایش می‌دهد (جینگ و وو، ۲۰۲۳). خودارزشمندی عاملی است که ارتباط محکمی با سطح تاب‌آوری نوجوانان دارد و افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند، از خودارزشمندی بالایی نیز برخوردارند و در سنین پایین‌تر هوش هیجانی و توانایی تنظیم هیجان ازجمله عواملی هستند که خودارزشمندی دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کنند (هوانگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). نتایج مطالعات نشان می‌دهد که خودارزشمندی تبیین و درک مبانی اخلاقی-اجتماعی رفتار اجتماعی افراد به شمار می‌رود (لی و ماستیلو، ۲۰۲۰). افرادی که خودارزشمندی بالاتری دارند، از روابط دوستانه با کیفیت لذت می‌برند و در عین حال اعتماد به نفس بیشتر و

3. Huang

1. adolescence

2. Self-Worth

اضطراب اجتماعی کمتری احساس می‌کنند (آدامز و همکاران، ۲۰۱۷). نتایج پژوهش هوانگ و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای با هدف خودارزشمندی به عنوان میانجی و تعدیل‌کننده بین روابط معلم و دانش آموز و اشتیاق دانش‌آموز در مدارس روستایی تجزیه و تحلیل‌های چند گروهی نشان داد که خود ارزشمندی به عنوان یک تعدیل‌کننده شناسایی شد، به‌طوری که دانش‌آموزان با خودارزشمندی پایین‌تر برای افزایش اشتیاق خود به روابط مثبت معلم و دانش‌آموز متکی بودند. مک آدامز و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با هدف ارتباط بین رابطه والد-کودک و خودارزشمندی نوجوان نتایج نشان داد که صمیمیت والد-کودک و محبت ابراز شده توسط والدین از نظر فوتویی با ارزش خود نوجوان مرتبط است. نمی‌توان این ارتباط را به ارتباط ژنتیکی بین والدین و فرزند نسبت داد. همچنین نتایج مطالعات نشان می‌دهد یکی از متغیرهای که می‌تواند اثر مثبت مستقیم و غیرمستقیم بر خودارزشمندی نوجوانان دارد رضامندی زوجیت است (مک آدامز و همکاران، ۲۰۱۷).

تعاملات عاشقانه مهم‌ترین روابط بین فردی در فرهنگ‌های معاصر است. این تعاملات شامل صمیمیت عاطفی و فیزیکی می‌شوند و زوج‌ها را به سازماندهی مشترک مسئولیت‌های خانوادگی، شغلی و شخصی سوق می‌دهند. ازدواج به عنوان گامی برای شروع زندگی بزرگسالی و دستیابی به ثبات تلقی می‌شود (مارکوس، ۲۰۰۱؛ نونس و همکاران، ۲۰۲۲). در این بعد، رضامندی زوجیت^۱ یک ساختار ذهنی و حیاتی است که به کیفیت رابطه مربوط می‌شود که ابعاد صمیمیت، تعهد، محبت، توافق و حمایت را در بر می‌گیرد (دلانور و واگنر، ۲۰۲۰؛ گوان و همکاران، ۲۰۱۵). این رضامندی شامل یک ارزیابی است که توسط شخص در مورد رابطه با در نظر گرفتن انتظارات فردی انجام می‌دهد (فیجاو و مورایس، ۲۰۱۸). رضامندی زوجیت یک عامل کلیدی در بهزیستی فردی و خانوادگی است، زیرا میزان رضامندی در حوزه زناشویی بر روابط با افراد مهم و عملکرد کل خانواده تأثیر دارد (ال-درماگی و همکاران، ۲۰۱۹؛ کانتر و پرولاکس، ۲۰۲۱؛ کین ساید، ۲۰۲۱؛ اوستر هوس و همکاران، ۲۰۲۰ و یو، ۲۰۲۰). یک رابطه زناشویی رضایت بخش می‌تواند فواید متعددی مانند کیفیت بالای زندگی و سلامت عاطفی برای فرد به همراه داشته باشد (فرارو و

^۱. marital satisfaction

همکاران، ۲۰۱۹). مردان تمایل دارند سطوح بالاتری از رضایت زناشویی را در مقایسه با زنان گزارش کنند (جکسون و همکاران، ۲۰۱۴؛ نونس و همکاران، ۲۰۲۲)، اگرچه این تفاوت در همه مطالعات یکسان نیست (بلسکی و همکاران، ۱۹۹۱؛ دی مونتیگنی و همکاران، ۲۰۱۳؛ گیم، ۲۰۱۰ و لیو و وانگ، ۲۰۱۵). درآمد بالا یکی از عوامل محافظتی برای حفظ رضامندی زوجیت بالا است (موسمان و همکاران، ۲۰۰۶؛ نونس و همکاران، ۲۰۲۲). افرادی که از رضامندی زوجیت بالای برخوردار هستند، تمایل دارند سطوح بالاتری از شادی و توانایی بیشتری برای مقابله با موقعیت‌های نامطلوب داشته باشند (برادبری و همکاران، ۲۰۰۰)، آن‌ها همچنین از احساس شایستگی ادراک شده والدینی، خودارزشمندی بالاتر و علائم افسردگی پایین‌تری برخوردار هستند (چوی و یانگ، ۲۰۲۱). علاوه بر این، رضامندی زوجیت قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده برای کیفیت هم‌والدگری است (فان و همکاران، ۲۰۲۰) و بر خودکارآمدی و شایستگی ادراک شده برای ایفای نقش والدینی نیز تأثیر گذار است (اسکندری و همکاران، ۲۰۱۹). در مقابل، تعارض در رابطه و در نتیجه، رضامندی زوجیت پایین می‌تواند عملکرد روانی و اجتماعی فرد را مختل کند؛ و به شدت با نرخ بالای طلاق مرتبط است (برادبری و همکاران، ۲۰۰۰؛ فرارو و همکاران، ۲۰۱۹). با توجه به تأثیر رضامندی زوجیت در عملکرد خانواده، تحقیقات نشان می‌دهد که سطوح پایین رضامندی زوجیت با فاصله‌گیری روابط والد-کودک (کریستوفر و همکاران، ۲۰۱۵)، انضباط سخت‌گیرانه‌تر (لیو و وانگ، ۲۰۱۵) و پاسخگویی و حساسیت پدر به کودک (کنوپ و همکاران، ۲۰۱۷) که برای رشد و تحول هیجانی، روانشناختی و اجتماعی کودک آسیب‌زا است (فرارو و همکاران، ۲۰۱۹) مرتبط است. هس (۲۰۲۲) در پژوهشی با هدف تأثیر تعارض بین والدین بر بهزیستی اجتماعی کودکان و نقش میانجی‌گری رفتار والدینی تجزیه و تحلیل‌ها نشان می‌دهد که افزایش تعارض بین والدین به شدت با کاهش گرمای عاطفی و افزایش ارتباطات منفی در والدین، و افزایش مشکلات همسالان و کاهش رفتار اجتماعی در کودکان مرتبط است. همچنین نتایج حاکی از آن است که ارتباط بین تعارضات بین والدینی و بهزیستی اجتماعی کودکان به واسطه رفتار والدینی مادران و پدران صورت می‌گیرد که نشان می‌دهد

افزایش تعارض بین والدینی منجر به فرزند پروری کمتر و ارتباط منفی بیشتر در والدین می شود که در نهایت بهزیستی اجتماعی کودکان را کاهش می دهد.

تأثیر خانواده بر رشد فرزندان چندان بارز است (عابدینی مزرعه و همکاران، ۱۳۹۷). که والدین با توجه به نقش کلیدی که در خانواده دارند، قابلیت اثرگذاری از جوانب گوناگون بر فرزندان خود را دارند (وانگ و سیو، ۲۰۱۷). والدین سالم و بالغ در مقایسه با والدین نابالغ و ناسالم معمولاً با حساسیت و مهربانی بیشتری به نیازها و اشارات کودکان توجه می کنند و این روش، امنیت عاطفی، استقلال، توانش اجتماعی و موفقیت هوشی فرزندان را تشویق می کند (پیترسون و همکاران، ۲۰۱۶). بنابراین به نظر می رسد رضامندی زوجیت منجر به ایجاد کانونی صمیمی برای والدین و فرزندان شده که در آن والدین در چشم فرزندان از محبوبیت بالایی برخوردار بوده و قابل احترام می باشند و اطلاعات از فرامین والدین برای فرزندان لازم الاجرا می باشد (ای، ۲۰۲۳). اگر والدین در نزد فرزندان خود از اعتبار، اهمیت و ارزشمندی برخوردار باشند، والدین محبوبیت دارند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۳). می توان محبوبیت را اینگونه تعریف نمود؛ فرد محبوب، کسی است که دیگران او را دوست دارند و از همنشینی و مصاحبت با وی لذت می برند. با توجه به نظریه مازلو، محبوبیت از جمله نیازهای انسان است که در مسیر رشد و شکوفایی شخصیت افراد وجود دارد (عابدینی مزرعه و همکاران، ۱۳۹۷). مهدوی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با هدف مدل ساختاری روابط بین طرحواره های ناسازگار اولیه با کمال طلبی نوجوانان تیزهوش: نقش واسطه فراشناختی و میزان محبوبیت والدین یافته های حاصل از آزمون مدل نشان داد اثر مستقیم محبوبیت والدین (۰/۲۲) و باورهای فراشناختی (۰/۲۱-) بر کمال طلبی مثبت به ترتیب مثبت و منفی، و اثر مستقیم محبوبیت والدین (۰/۴۷-) و باورهای فراشناختی (۰/۱۹) بر کمال طلبی منفی نیز به ترتیب منفی و مثبت است که در سطح ۰/۰۱ معنادار بودند. نتایج مطالعه عابدینی مزرعه و همکاران (۱۳۹۷) نشان داد که رضایتمندی زوجیت والدین با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین میزان محبوبیت والدین نزد فرزندان با انگیزه پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین میزان رضامندی زوجیت والدین با محبوبیت والدین نزد فرزندان خود رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

یکی از نیازهای روانی بشر شادی و نشاط است که به دلیل تأثیر عمده ای که بر زندگی افراد دارد، همواره ذهن انسان را به خود مشغول کرده است. نشاط و شادی از نیازهای اولیه فطری و ضروری انسان به شمار می رود و می توان آن را از مهم ترین عوامل سلامت خانواده و جامعه انگاشت (مولر و همکاران، ۲۰۲۱). نشاط عبارت است از: چگونگی داوری فرد درباره نحوه ی گذران زندگی این نوع داوری متأثر از ادراکات شخصی فرد و تجربه ی احساسات و عواطف مثبتی است که بر سبک تبیین، قضاوت و تصمیم گیری او اثر می گذارد. عواملی که نشاط را به وجود می آورند شامل: احساس رضایتمندی از زندگی و فقدان عواطف منفی همچون افسردگی و لذت بردن از وقایع می باشد. در واقع نشاط، یکی از علل تأثیرگذار در برقراری اصول بهداشت روانی و خوشبختی است و بر فضای شناختی و رشد آن اثر می گذارد (ممقانی و همکاران، ۱۳۹۸). نشاط معنوی یعنی احساس آرامش، مهرورزی و امیدبخش یا وارستگی و بخشایش گری و برخورداری از طراوت و زلالی درون و باور قلبی به خالق هستی. نشاط و آرامش روانی، زمینه های باروری خرد و اندیشه را فراهم می کند (دادخواه کلاشمی و همکاران، ۱۴۰۰). نیک نفس و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با هدف بررسی رابطه خلاقیت با سلامت روان و شادکامی معنوی و محبوبیت والدین در دانش آموزان دبیرستانی و طراحی الگوی شادکامی معنوی به این نتیجه دست یافت که بین خلاقیت با شادکامی معنوی و محبوبیت والدین رابطه مثبت و با سلامت روان رابطه منفی داشت. الگوی شادکامی معنوی از برازش مطلوب برخوردار بود. اثر مستقیم خلاقیت و محبوبیت والدین به شادکامی معنوی مثبت و معنی دار بود.

با توجه به اینکه یکی از عظیم ترین گروه های جامعه، جامعه ی دانش آموزان است و دانش آموزان تیزهوش بیشتر وقت خود را محیط های آموزشی و در ارتباط با مطالعه، تحقیق و نوآوری می گذرانند، دانش آموزانی که احساس نشاط، خودارزشمندی بیشتری داشته باشند از بهزیستی روانشناختی، هیجانی و اجتماعی بیشتری برخوردار هستند و در مواجهه با مشکلات راحت تر آن را پذیرفته و وضعیت تحصیلی بهتر نسبت به دیگران خواهند داشت. بنابراین مشکلات مرتبط با خانواده و نحوه نفوذ و محبوبیت آن ها به همراه رفع نیازهای معنوی و خودپنداره (شایستگی / خودارزشمندی) نیز مانند سایر نیازها از اهمیت بالایی برخوردار است. لذا بررسی عوامل محافظت کننده خودارزشمندی در قالب ابعاد خانوادگی (رضامندی زوجیت و محبوبیت

والدینی) به همراه نشاط و شادمانی با هسته مرکزی خود (خودارزشمندی) در قالب یک الگوی ساختاری برای درک چگونگی تأثیرگذاری هر یک از این ابعاد به صورت مستقیم و غیرمستقیم می‌تواند به مداخلات آموزشی مدرسه محور کمک کند تا با ارائه راهکارهایی برای افزایش نشاط و کاهش مشکلات سلامت روان دانش‌آموزان تیزهوش گام مهمی برداشت. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی رابطه رضامندی زوجیت والدین و محبوبیت ایشان در خانواده با احساس خود ارزشمندی و نشاط معنوی فرزندان شاغل در مدارس استعدادهای درخشان انجام شد.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: مطالعه حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها توصیفی بر اساس همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی والدین و دانش‌آموزان مدارس متوسطه دخترانه تیزهوشان شهر تهران شاغل در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در محدوده سنی ۱۲ تا ۱۸ ساله تشکیل دادند. برای تعیین حجم نمونه از روش پیشنهادی استیوسن و همکاران (۱۹۹۶) استفاده شد که به ازای هر نشانگر مدل، ۱۵ نفر را پیشنهاد داده‌اند که با توجه به وجود ۲۱ نشانگر در مدل حجم نمونه ۳۱۵ نفر می‌باشد، اما در این پژوهش ۳۶۸ نفر به صورت بیش برآورد انتخاب شدند و بعد از حذف پرسشنامه‌های ناقص (برخی دانش‌آموزان تعداد زیادی از سؤالات را بدون پاسخ گذاشته بودند، یا پاسخی به سؤالات دارای یک نظم) ۳۲۰ نفر برای تحلیل انتخاب شدند. برای اجرای پژوهش نیز ابتدا مجوزهای انجام کار پژوهشی، از قسمت پژوهش دانشگاه کسب شد و برای باقی کار، پژوهشگر به سازمان آموزش و پرورش مراجعه و مجوزهای لازم را برای شرکت دادن آزمودنی‌ها در پژوهش کسب کرد. سپس پرسشنامه‌ها با نسخه اصلی آن‌ها تطبیق داده و برای اجرا آماده شدند. سپس ضمن هماهنگی با والدین و دانش‌آموزان و برگزاری جلسه توجیهی در خصوص نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها توزیع و از آن‌ها دعوت شد با صبوری به پرسشنامه‌ها پاسخ دهند. بدین صورت که در یک نشست مشترک با حضور والدین و در ادامه دانش‌آموزان در خصوص هدف پژوهش و نحوه پاسخگویی به سؤالات پژوهش آموزش‌های لازم ارائه شد. در کنار این‌ها، نتایج حاصل از

¹. Afroz Marital Satisfaction Scale (AMSS)

پرسشنامه‌ها نیز برای هر یک از افراد که تمایل داشتن تفسیر شد. معیارهای ورود افراد به پژوهش این بود که آزمودنی‌ها دختر، نوجوان (در محدوده سنی ۱۲ تا ۱۸ سال) و تیزهوش باشند (حداقل یک سال در یکی از مدارس تیزهوشان تحصیل کرده باشند) همچنین درباره ملاک‌های خروج افراد از پژوهش می‌توان به این موارد اشاره کرد که آزمودنی‌ها به پرسشنامه‌ها کامل پاسخ نداده یا تمایلی به همکاری نداشته باشند. درباره استفاده از آزمودنی‌های دختر می‌توان به این نکته اشاره کرد که این کار به دلیل کنترل جنسیت انجام شده است. در واقع در ضرایب مسیر، این مدل جنسیت نقش دارد و ممکن است تعدیل‌کننده باشد؛ بنابراین پژوهشگران این متغیر را کنترل کرده و ارزش همگون‌سازی استفاده شد. لازم به ذکر است در این پژوهش پرسشنامه رضامندی زوجیت توسط والدین تکمیل شده است.

ب) ابزار

فرم بلند رضامندی زوجیت افروز^۱ (AMSS): این مقیاس برای ارزیابی میزان رضایت همسران برای فرهنگ جامعه‌ی ایرانی توسط افروز و قدرتی (۱۳۹۰) ساخته شده است. این ابزار دارای ۱۱۰ پرسش است که در مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت - کاملاً موافق، موافق، مخالف و کاملاً مخالف اندازه‌گیری می‌شود. این مقیاس از ۱۰ خرده‌مقیاس تشکیل شده است: مطلوب‌اندیشی همسران (۱۴ سؤال، حداکثر ۴۲ نمره و نمره برش کمتر از ۱۴)، رضامندی زوجیت (۱۱ سؤال، حداکثر ۳۳ نمره و نمره برش کمتر از ۱۲)، رفتارهای شخصی (۲۱ سؤال، حداکثر ۶۲ نمره و نمره برش کمتر از ۲۱)، رفتارهای ارتباطی و اجتماعی (۱۲ سؤال، حداکثر ۳۶ نمره و نمره برش کمتر از ۱۳)، روش حل مسئله (۸ سؤال، حداکثر ۲۴ نمره و نمره برش کمتر از ۱۰)، امور مالی و فعالیت‌های اقتصادی (۹ سؤال، حداکثر ۲۷ نمره و نمره برش کمتر از ۱۱)، احساس و رفتار مذهبی (۸ سؤال، حداکثر ۲۴ نمره و نمره برش کمتر از ۱۰)، روش فرزندپروری (۹ سؤال، حداکثر ۲۷ نمره و نمره برش کمتر از ۱۰) و اوقات فراغت (۱۰ سؤال، حداکثر ۴۲ نمره و نمره برش کمتر از ۱۲) و تعامل احساسی (کلامی و بصری) (۱۴ سؤال، حداکثر ۴۲ نمره و نمره برش کمتر از ۱۶) ساخته شده است. زمان پاسخ به پرسش‌ها ۳۰ دقیقه و دامنه نمرات از صفر تا ۳۳۰ است (حداکثر ۳۳۰ نمره و نمره برش کمتر از ۱۱۱). ارزیابی و نمره‌گذاری کلی مقیاس به نحوی است که

نمره بالاتر از ۳۱۰ عالی، نمره‌ی بین ۲۷۹ تا ۳۱۰ خیلی خوب و نمره‌ی بین ۲۲۳ تا ۲۷۸ خوب، نمره‌ی بین ۱۶۷ تا ۲۲۲ متوسط، نمره‌ی بین ۱۱۱ تا ۱۶۷ قابل تحمل و نمره‌ی کمتر از ۱۱۱ ناخوشایند و آسیب‌پذیر محسوب می‌شود. این مقیاس از ۱۰ خرده مقیاس تشکیل شده است. محبی و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی به سنجش عملی بودن، اعتبار و روایی مقیاس یاد شده پرداخت و برای محاسبه اعتبار آن از ضریب آلفای کرونباخ استفاده کرد و مقدار این شاخص را ۰/۹۸۹ به دست آورد که نشانگر اعتبار بالا و مطلوب مقیاس است. همچنین نتایج تحلیل عاملی و روایی سازه، نه عامل را در این مقیاس نشان داده‌اند. برای تعیین روایی ملاکی آن نیز از پرسشنامه رضامندی زوجیت انریچ، هم‌زمان با اجرای آزمون، استفاده شد. نتایج در سطح ۰/۹۹ و همبستگی ۰/۴۳۷ حاصل شد که حاکی از وجود همگرایی مطلوب ابزارها است. مقیاس یاد شده بر اساس رویکرد ازدواج سالم، رویکرد شناختی-اجتماعی و تجارب بالینی در زمینه رضامندی زوجیت در بستر فرهنگ اسلامی-ایرانی ساخته شده و مناسب موقعیت‌های پژوهشی و بالینی است (زینعلی و همکاران، ۱۳۹۹). ضرایب همسانی درونی ۰/۹۵ برای کل ابزار و ضرایب ۰/۶۴ تا ۰/۸۶ برای زیر مقیاس‌ها، نشان داده است که مقیاس همسانی درونی مطلوب و مناسب دارد و برای بررسی رضامندی همسران قابل اجرا است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از خرده مقیاس‌ها کمتر از ۰/۷۸ نبود. همچنین ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۸۹ به دست آمد.

مقیاس محبوبیت والدین^۱ (PSS): مقیاس محبوبیت والدین توسط اسدی و افروز (۱۳۹۲)؛ به نقل از اسدی و همکاران، (۱۳۹۴) به ۹ منظور سنجش میزان محبوبیت والدین نزد فرزندان تهیه شده است. این مقیاس دارای ۶۰ سؤال است. در این مقیاس ۳۰ سؤال به منظور بررسی محبوبیت پدر و ۳۰ سؤال برای بررسی محبوبیت مادر در نزد فرزندان است. محبوبیت والدین در این مقیاس با هدف ارزیابی محبوبیت هر یک از والدین نزد فرزندان خود تهیه و در یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (از ۱ کاملاً موافقم تا ۵ کاملاً مخالفم) نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره در هر خرده مقیاس ۳۰ و حداکثر آن ۱۵۰ می‌باشد. نمره بالاتر در هر خرده مقیاس نشان دهنده محبوبیت والدینی بیشتر برای پدر یا مادر می‌باشد. اسدی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهش خود

با اجرای این مقیاس روی یک گروه ۱۰۰ نفری، ضریب آلفای کرونباخ را برای این مقیاس ۰/۶۳ گزارش کردند. در مطالعه مهدوی و همکاران (۱۴۰۱) برای بررسی پایایی ابزار از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار ۰/۷۸ برای محبوبیت پدر و ۰/۸۱ برای محبوبیت مادر به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس محبوبیت پدر ۰/۸۲، محبوبیت مادر ۰/۷۶ و برای کل مقیاس ۰/۸۱ به دست آمد.

مقیاس نشاط معنوی^۲ (SVS): این مقیاس به وسیله چیریان و افروز (۱۳۹۵) به منظور ارزیابی نشاط معنوی در افراد ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۶۰ سؤال است. کسب نمره بالای ۱۶۰ نشانگر میزان بالای نشاط معنوی و کمتر از ۶۰ نمره غیر قابل قبول است. این پرسشنامه دارای دو خرده مقیاس باورها دارای ۲۰ سؤال و (نقطه برش = ۲۰) و احساس و رفتار ۴۰ سؤال و (نقطه برش ۴۰) است و نقطه برش نمرات کل معادل ۶۰ است. پاسخ‌ها به شکل ۴ گزینه‌ای است که به صورت کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم ۴ نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره در این پرسشنامه ۶۰ و حداکثر آن ۲۴۰ است (به نقل از مقانی و همکاران، ۱۳۹۸). چیریان و افروز (۱۳۹۵) ابتدا روایی محتوایی را از طریق متخصصان این حوزه مورد بررسی قرار دادند. همچنین با اجرای پرسشنامه روی ۳۰۰۰ دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم در استان تهران همسانی درونی از طریق ضریب آلفای کرونباخ را برابر با ۰/۹۹ برآورد کردند. برای تعیین اعتبار از همبستگی نمره کل با تک تک سؤال‌های تشکیل دهنده پرسشنامه استفاده شد. دامنه ضریب همبستگی به دست آمده از ۰/۱۴۱ تا ۰/۹۲۰ بود که در سطح ۰/۰۱ $P \leq$ معنادار بود. روایی محتوایی این پرسشنامه زیر نظر چند کارشناس تأیید شده است (مهدیان و همکاران، ۱۳۹۸). در پژوهش حاضر ضریب پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس باورها ۰/۷۹، احساس و رفتار ۰/۸۴ و برای کل مقیاس ۰/۸۰ به دست آمد.

پرسشنامه خودارزشمندی^۳ (SWS): این پرسشنامه توسط کروگر و همکاران در سال ۲۰۰۳ تدوین شده است. این پرسشنامه دارای ۷ زیر مقیاس و ۳۵ گویه است. این هفت مقیاس شامل خرده مقیاس حمایت خانواده (گویه‌های ۷-۱۰-۱۶-۲۴-۲۶-۲۹)، سبقت و رقابت جویی (گویه‌های ۳-

1. Popularity of Parents Scale (PPS)

2. Spiritual Vitality Scale (SVS)

3. Self-Worth Scale

پژوهش دیگری که بر روی دانش آموزان پسر دبیرستان دوره دوم انجام شد، پایایی باروش آلفای کرونباخ $0/84$ گزارش شد (خدابخش پیرکلانی و همکاران، 1400). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از خرده مقیاس ها کمتر از $0/74$ نبود. همچنین ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه $0/81$ به دست آمد.

یافته ها

میانگین سنی دانش آموزان شرکت کننده در مطالعه $16/41$ و انحراف استاندارد آن ($1/221$) است. از بین دانش آموزان 65 نفر ($20/3$ درصد) 14 ساله، 80 نفر (25 درصد) 16 ساله، 100 نفر ($31/25$ درصد) 17 ساله و 75 نفر ($23/4$ درصد) نیز 18 ساله بودند. میانگین سنی والدین شرکت کننده در مطالعه $39/44$ (و $2/16$) بود.

$12-20-25-32$ ، ظاهری و جسمانی (گویه های $1-17-18-21-30$)، عشق خدایی (گویه های $2-8-31$)، شایستگی علمی (گویه های $22-27-33$ - $19-13$)، تقوی و پرهیزگاری (گویه های $5-34-28-14-11$) و موافقت از سوی دیگران (گویه های $4-35-23-15-9-6$) است. پاسخ ها در این مقیاس از کاملاً مخالفم (یک) تا کاملاً موافقم (هفت) درجه بندی شده است. دامنه نمره این پرسشنامه بین 35 تا 245 است. هر چه نمره حاصل از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر خودارزشمندی خواهد بود و بالعکس (سبزه آرای و همکاران، 1393). در پژوهش کروگر و همکاران (2004) پایایی این مقیاس $0/83$ ارزیابی شد. در ایران نیز زکی (1391) در پژوهشی نشان داد که مقیاس خودارزشمندی دارای روایی محتوایی بسیار مطلوبی بوده و متناسب با فرهنگ ایران قابل استفاده می باشد. در پژوهش زکی میزان پایایی ابزار (آلفای کرونباخ) برای کل پسران و دختران به $0/79$ ، $0/70$ و $0/82$ بوده است. همچنین پایایی پرسشنامه در

جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد و فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش

α	کشیدگی		چولگی		SE	M	متغیر
	SE	آماره	SE	آماره			
$0/88$	$0/274$	$-0/189$	$0/139$	$0/241$	$1/03$	$19/47$	مطلوب اندیشی همسران
$0/86$	$0/274$	$-0/312$	$0/139$	$0/274$	$1/941$	$15/16$	رضامندی زوجیت
$0/83$	$0/274$	$-0/274$	$0/139$	$0/269$	$2/37$	$24/33$	رفتارهای شخصی
$0/85$	$0/274$	$-0/089$	$0/139$	$0/147$	$1/99$	$14/95$	رفتارهای ارتباطی و اجتماعی
$0/89$	$0/274$	$-0/212$	$0/139$	$0/213$	$1/91$	$13/01$	روش حل مسئله
$0/87$	$0/274$	$-0/147$	$0/139$	$0/178$	$2/89$	$14/13$	امور مالی و فعالیت های اقتصادی
$0/81$	$0/274$	$-0/236$	$0/139$	$0/209$	$1/91$	$12/01$	احساس و رفتار مذهبی
$0/74$	$0/274$	$-0/241$	$0/139$	$0/147$	$1/01$	$13/44$	روش فرزندپروری
$0/70$	$0/274$	$-0/124$	$0/139$	$0/169$	$1/23$	$16/13$	اوقات فراغت
$0/69$	$0/274$	$-0/289$	$0/139$	$0/135$	$1/12$	$22/55$	تعامل احساسی (کلامی و بصری)
$0/81$	$0/274$	$-0/178$	$0/139$	$0/116$	$12/85$	$165/27$	رضامندی زوجیت (نمره کل)
$0/88$	$0/274$	$-0/058$	$0/139$	$0/197$	$3/11$	$46/18$	باورها
$0/83$	$0/274$	$-0/236$	$0/139$	$0/165$	$5/11$	$67/38$	احساس و رفتار
$0/80$	$0/274$	$-0/124$	$0/139$	$0/089$	$8/49$	$113/56$	نشاط معنوی (نمره کل)
$0/72$	$0/274$	$1/701$	$0/139$	$0/141$	$8/17$	$68/33$	محبوبیت پدر
$0/76$	$0/274$	$-0/128$	$0/139$	$0/236$	$9/06$	$72/41$	محبوبیت مادر
$0/86$	$0/274$	$-0/745$	$0/139$	$0/142$	$3/24$	$20/60$	حمایت خانواده
$0/82$	$0/274$	$-0/369$	$0/139$	$0/236$	$2/16$	$17/12$	سبقت و رقابت جویی
$0/80$	$0/274$	$-1/014$	$0/139$	$0/141$	$3/01$	$19/41$	ظاهری و جسمانی
$0/76$	$0/274$	$-1/139$	$0/139$	$0/097$	$1/26$	$10/35$	عشق خدایی
$0/74$	$0/274$	$-1/147$	$0/139$	$0/141$	$3/35$	$18/88$	شایستگی علمی

α	چولگی				SE	M	متغیر
	کشیدگی	آماره	SE	آماره			
۰/۷۸	۰/۲۷۴	-۱/۱۸۰	۰/۱۳۹	۰/۱۴۷	۳/۱۴	۱۷/۴۴	تقوی و پرهیزگاری
۰/۸۱	۰/۲۷۴	-۱/۰۳۶	۰/۱۳۹	۰/۱۵۹	۴/۱۸	۱۹/۱۶	موافقت از سوی دیگران
۰/۸۴	۰/۲۷۴	-۱/۰۷۴	۰/۱۳۹	۰/۱۸۷	۱۰/۱۶	۱۲۲/۹۶	خودارزشمندی (نمره کل)

داد که از بین ۳۶۸ داده جمع‌آوری شده، ۳۲۰ وارد تحلیل شدند. روابط خطی بین متغیرها با استفاده از نمودار پراکندگی^۴ تأیید. برای بررسی هم خطی چندگانه از آماره تحمل^۵ و عامل افزایش واریانس^۶ (VIF) برای هیچ کدام از متغیرها به ترتیب از ۰/۱ کوچک‌تر و از ۱۰ بزرگ‌تر نبود. نتایج حاصل از آزمون دوربین واتسون^۷ (DW) در دامنه بین ± 2 تا ± 1 بود مفروضه استقلال داده‌ها به درستی رعایت شده است.

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین (و انحراف معیار) رضامندی زوجیت والدین ۱۶۵/۲۷ (و ۱۲/۸۵)، نشاط معنوی نوجوانان ۱۱۳/۵۶ (و ۸/۴۹)، محبوبیت پدر ۶۸/۳۳ (و ۸/۱۷)، محبوبیت مادر ۷۲/۴۱ (و ۹/۰۶) و خودارزشمندی ۱۲۲/۹۶ (و ۱۰/۱۶) است. با توجه به مقادیر چولگی و کشیدگی برای هر کدام از متغیرها در دامنه (۲، -۲) قرار دارد، فرض نرمال بودن متغیرها به درستی رعایت شده است.

فرض نرمال بودن داده‌ها بر اساس دیدگاه کلاین (۲۰۱۵) با استفاده از آماره چولگی^۱ و کشیدگی^۲ بررسی شد. نتایج حاصل از نمودار جعبه‌ای^۳ نشان

جدول ۲. ماتریس ضریب همبستگی

متغیر	حمایت خانواده	سبقت و رقابت جویی	ظاهری و جسمانی	عشق خدایی	شایستگی علمی	تقوی و پرهیزگاری	موافقت از سوی دیگران	خود ارزشمندی	نشاط معنوی
مطلوب‌اندیشی همسران	۰۰/۲۳	۰۰/۲۴	۰۰/۲۸	۰۰/۳۰	۰۰/۳۵	۰۰/۳۳	۰۰/۳۷	۰۰/۳۶	۰۰/۴۱
رضامندی زوجیت	۰۰/۲۸	۰۰/۲۱	۰۰/۳۲	۰۰/۳۴	۰۰/۳۷	۰۰/۳۲	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۶
رفتارهای شخصی	۰۰/۳۷	۰۰/۲۰	۰۰/۳۱	۰۰/۳۴	۰۰/۳۲	۰۰/۳۶	۰۰/۳۷	۰۰/۳۳	۰۰/۳۵
رفتارهای ارتباطی و اجتماعی	۰۰/۳۵	۰۰/۳۷	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۹	۰۰/۳۹	۰۰/۴۰	۰۰/۳۷	۰۰/۳۹
روش حل مسئله	۰۰/۴۰	۰۰/۲۷	۰۰/۳۹	۰۰/۴۱	۰۰/۴۲	۰۰/۴۰	۰۰/۳۹	۰۰/۴۱	۰۰/۳۹
امور مالی و فعالیت‌های اقتصادی	۰۰/۳۸	۰۰/۳۰	۰۰/۲۷	۰۰/۳۳	۰۰/۳۰	۰۰/۲۸	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۳
احساس و رفتار مذهبی	۰۰/۳۴	۰۰/۳۵	۰۰/۲۲	۰۰/۲۴	۰۰/۳۳	۰۰/۳۷	۰۰/۳۶	۰۰/۴۱	۰۰/۳۹
روش فرزندپروری	۰۰/۴۱	۰۰/۲۳	۰۰/۳۹	۰۰/۳۳	۰۰/۳۷	۰۰/۳۶	۰۰/۳۹	۰۰/۳۴	۰۰/۳۸
اوقات فراغت	۰۰/۱۹	۰۰/۱۸	۰۰/۲۲	۰۰/۱۶	۰۰/۲۰	۰۰/۱۹	۰۰/۲۷	۰۰/۲۴	۰۰/۳۹
تعامل احساسی (کلامی و بصری)	۰۰/۳۵	۰۰/۳۸	۰۰/۳۳	۰۰/۲۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۹	۰۰/۳۴	۰۰/۳۵	۰۰/۳۹
رضامندی زوجیت (نمره کل)	۰۰/۳۷	۰۰/۲۸	۰۰/۲۹	۰۰/۳۵	۰۰/۳۴	۰۰/۳۶	۰۰/۳۷	۰۰/۳۸	۰۰/۴۱
باورها	۰۰/۴۰	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۶	۰۰/۳۴	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۴۱	۰۰/۴۴
احساس و رفتار	۰۰/۳۶	۰۰/۳۷	۰۰/۳۲	۰۰/۳۳	۰۰/۳۹	۰۰/۳۱	۰۰/۳۴	۰۰/۳۹	۰۰/۴۶
نشاط معنوی (نمره کل)	۰۰/۳۹	۰۰/۲۰	۰۰/۳۶	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۴	۰۰/۴۰	۰۰/۳۹	-
محبوبیت پدر	۰۰/۳۸	۰۰/۳۰	۰۰/۳۳	۰۰/۲۹	۰۰/۴۱	۰۰/۳۲	۰۰/۳۹	۰۰/۴۱	۰۰/۴۴
محبوبیت مادر	۰۰/۴۲	۰۰/۲۹	۰۰/۳۸	۰۰/۳۷	۰۰/۴۰	۰۰/۳۹	۰۰/۳۷	۰۰/۳۵	۰۰/۴۴

رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. بین نشاط معنوی با خودارزشمندی ($r = 0.41$, $P < 0.05$)، محبوبیت پدر و خود ارزشمندی ($r = 0.44$, $P < 0.05$)،

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بین رضامندی زوجیت با خودارزشمندی ($r = 0.41$, $P < 0.05$) و نشاط معنوی ($r = 0.41$, $P < 0.05$)

⁵. tolerance

⁶. variance inflation factor (VIF)

⁷. Durbin-Watson

¹. Skewness

². kurtosis

³. Boxplot

⁴. scatter plot

($r = 0/41$)، محبوبیت پدر با نشاط معنوی ($r = 0/44$, $P < 0/05$) رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. در نهایت بین محبوبیت مادر با خود ارزشمندی

($r = 0/35$, $P < 0/05$) و محبوبیت مادر با خود ارزشمندی ($P < 0/05$)، ($r = 0/44$) رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش مدل آزمون شده پژوهش

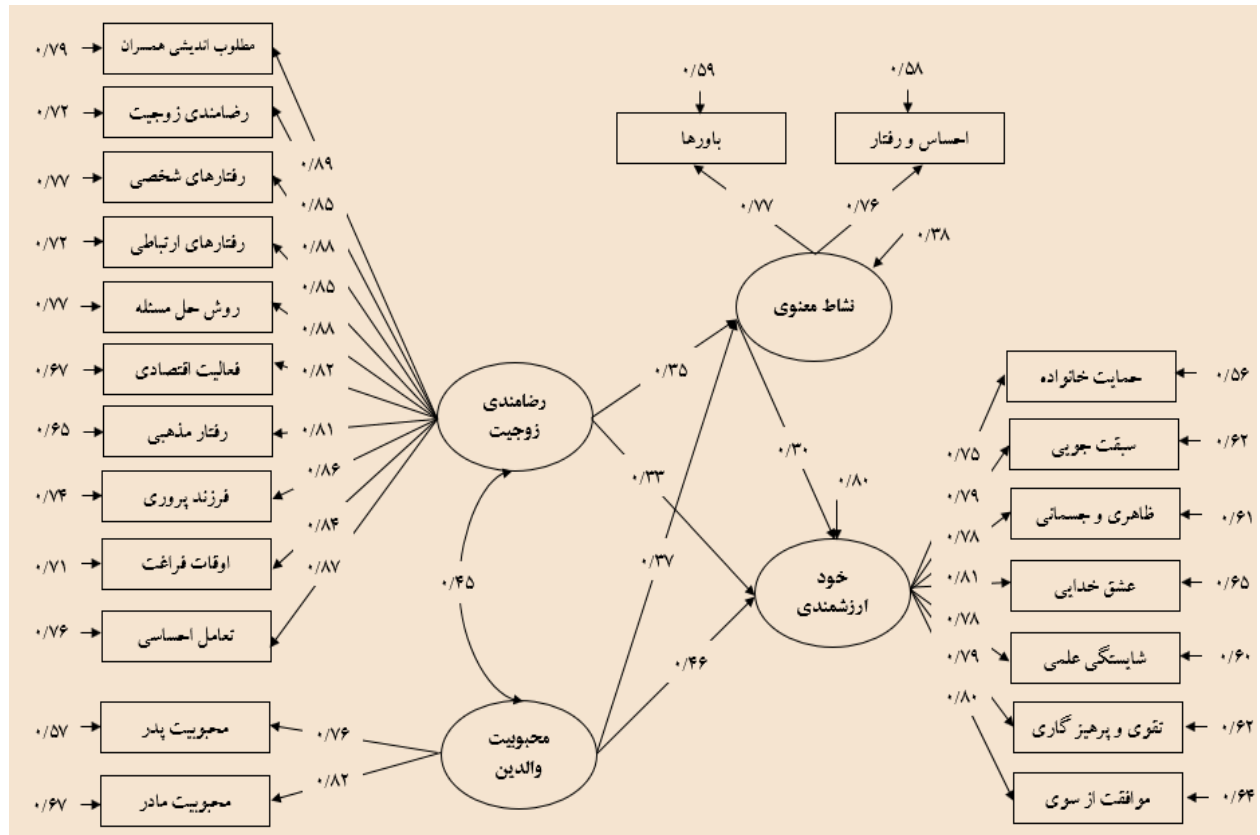
شاخص‌های برازش مطلق			
شاخص	GFI	AGFI	RMR
مقدار به دست آمده	۰/۸۸	۰/۸۵	۰/۰۸۵
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۸۰	مقدار کوچک
شاخص‌های برازش تطبیقی			
شاخص	CFI	NFI	IFI
مقدار به دست آمده	۰/۹۶	۰/۹۲	۰/۹۶
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش تعدیل یافته			
شاخص	df/ χ^2	PCFI	RMSEA
مقدار به دست آمده	۲/۰۱۴	۰/۸۶	۰/۰۵
حد قابل پذیرش	کمتر از ۰/۳	بیشتر از ۰/۶۰	کمتر از ۰/۰۸

در این پژوهش با توجه به مطلوب بودن شاخص‌های برازش مطلق، شاخص‌های برازش تطبیقی و شاخص‌های برازش مقتصد دست به اصلاح مدل نزدیک در نهایت مدل پیشنهادی از برازش مطلوب با داده‌ها برخوردار بود. همان‌طور که مشاهده می‌شود در مدل تأییدی نهایی مقدار χ^2 دو^۱ (χ^2) معنی دار شده است، اما از آنجا که در نمونه‌های بزرگ این شاخص به‌طور معمول معنی دار است و نمی‌توان آن را به عنوان ملاکی مطمئن در جهت بررسی برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها در نظر گرفت. همچنین، سایر شاخص‌های برازندگی، مانند نسبت مجذور χ^2 به درجه آزادی (χ^2/df) با مقدار ($\chi^2/df = 2/014$)، شاخص برازندگی افزایشی^۲ (IFI) با مقدار ۰/۹۶، شاخص برازندگی تطبیقی^۳ (CFI) با مقدار ۰/۹۶، شاخص نیکویی برازش^۴ (GFI) با مقدار ۰/۸۸، شاخص برازش هنجار شده یا شاخص توکر-لویس^۵ (NNFI= ۰/۹۵)، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته^۶ (AGFI= ۰/۸۵)، شاخص برازندگی هنجار شده^۷ (NFI= ۰/۹۲) و

ریشه میانگین مجذورات خطای تقریب^۸ (RMSEA) با مقدار ۰/۰۵ حاکی از برازش مطلوب الگوی تأییدی نهایی با داده‌ها است (جدول ۳). همان‌طور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود اثرات مستقیم و استاندارد شده رضامندی زوجیت به نشاط معنوی ($\beta = 0/351$, $P < 0/05$)، محبوبیت والدینی به نشاط معنوی ($\beta = 0/374$, $P < 0/05$)، نشاط معنوی به خودارزشمندی ($\beta = 0/303$, $P < 0/05$)، رضامندی زوجیت به خودارزشمندی ($\beta = 0/334$, $P < 0/001$) و محبوبیت والدینی به خودارزشمندی ($\beta = 0/464$, $P < 0/001$) مثبت و معنی دار است. همچنین همان‌طور که مشاهده می‌شود ۳۸ درصد از واریانس نشاط معنوی توسط رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی تبیین می‌شود. همچنین ۸۰ درصد از واریانس خودارزشمندی توسط رضامندی زوجیت، محبوبیت والدینی و نشاط معنوی تبیین می‌شود. در ادامه نتایج حاصل از ضرایب غیر مستقیم و استاندارد شده با استفاده از روش بوت‌استرپینگ^۹ در جدول ۳ آمده است.

1. Chi- Square
2. incremental of fit index
3. comparative of fit index
4. goodness of fit index
5. tucker - lewis index

6. adjusted goodness of fit index
7. normal of fit index
8. root mean square error of approximation
9. Bootstrapping

شکل ۱. اثر میانجی نشاط معنوی در ارتباط بین رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی با خودارزشمندی

جدول ۴. نتایج بوت استرپینگ اثرات غیرمستقیم رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی به خودارزشمندی از طریق نشاط معنوی

متغیر	اثرات غیرمستقیم	سوگیری	حد پایین	حد بالا	SE	P
رضامندی زوجیت --- نشاط معنوی --- خودارزشمندی	۰/۱۰۴	۰/۰۰۱	۰/۰۷۸	۰/۱۶۱	۰/۰۲۴	$P \leq ۰/۰۰۱$
محبوبیت والدینی --- نشاط معنوی --- خودارزشمندی	۰/۱۱۱	۰/۰۰۱	۰/۱۵۹	۰/۰۶۷	۰/۰۲۶	$P \leq ۰/۰۰۱$
متغیر	اثرات کل	سوگیری	حد پایین	حد بالا	SE	P
محبوبیت والدینی --- نشاط معنوی	۰/۳۷۳	۰/۰۰۳	۰/۲۸۸	۰/۴۷۲	۰/۰۵۵	$P \leq ۰/۰۰۱$
محبوبیت والدینی --- خودارزشمندی	۰/۵۷۴	۰/۰۰۱	۰/۵۲۱	۰/۶۲۴	۰/۰۳۲	$P \leq ۰/۰۰۲$
رضامندی زوجیت --- نشاط معنوی	۰/۳۴۹	۰/۰۰۴	۰/۴۵۲	۰/۲۳۶	۰/۰۶۶	$P \leq ۰/۰۰۲$
رضامندی زوجیت --- خودارزشمندی	۰/۴۳۳	۰/۰۰۱	۰/۴۸۸	۰/۳۷۳	۰/۰۳۶	$P \leq ۰/۰۰۲$
نشاط معنوی --- خودارزشمندی	۰/۲۹۸	۰/۰۰۱	۰/۲۲۳	۰/۳۷۲	۰/۰۴۵	$P \leq ۰/۰۰۲$

مستقیم و غیر مستقیم از طریق نشاط معنوی بر خودارزشمندی دانش آموزان مرتبط هستند.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف بررسی رابطه رضامندی زوجیت والدین و محبوبیت ایشان در خانواده با احساس خود ارزشمندی و نشاط معنوی فرزندان شاغل در مدارس استعدادهای درخشان انجام شد. یکی از یافته‌های مرتبط با

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود رضامندی زوجیت از طریق نشاط معنوی بر خودارزشمندی ($\beta = ۰/۱۰۴$, $P < ۰/۰۵$) اثر مثبت غیرمستقیمی دارد. همچنین محبوبیت والدینی از طریق نشاط معنوی بر خود ارزشمندی ($\beta = ۰/۱۱۱$, $P < ۰/۰۵$) اثر مثبت غیرمستقیمی دارد. با توجه به جدول ۴ تمامی ضرایب استاندارد شده کل برای متغیرهای پژوهش معنی‌دار می‌باشند. به عبارت دیگر رضامندی زوجیت و محبوبیت والدینی به طور

آزمون مدل اثر مثبت و مستقیم رضامندی زوجیت به نشاط معنوی و خودارزشمندی بود. این یافته‌ها با مطالعات بسیاری از جمله (کریستوفر و همکاران، ۲۰۱۵؛ لیو و وانگ، ۲۰۱۵؛ کنوپ و همکاران، ۲۰۱۷؛ فرارو و همکاران، ۲۰۱۹؛ هس، ۲۰۲۲ و نیک نفس و همکاران، ۲۰۲۲) همسویی دارد.

یافته‌های تحقیق مبنی بر رابطه بین رضامندی زوجیت و نشاط معنوی و خودارزشمندی را می‌توان با توجه به مزایایی که داشتن رضامندی زوجیت والدین به طور مطلوب در زندگی افراد و به خصوص نشاط و بهزیستی فرزندان تأثیرگذار است قابل تبیین می‌باشد (دو و همکاران، ۲۰۲۲). مکانیسم‌های محافظتی مختلفی برای تبیین چگونگی افزایش رضامندی زوجیت با افزایش عملکرد تحصیلی فرزندان و بهبود کارکرد خانواده همراه است مطرح شده است. غالب این مکانیسم‌ها در پنج مقوله جمع‌بندی شده‌اند که عبارتند از: یادگیری رفتار سالم ارتباطی، افزایش آگاهی از احساسات خود و اعضای خانواده، افزایش توانایی درک طرف مقابل، افزایش حمایت اجتماعی و بهبود ارتباطات و رابط بین فردی مطلوب (گووال و همکاران، ۲۰۲۲). در واقع رضامندی زوجیت می‌تواند توانایی ایجاد روابط صمیمانه، ظرفیت برای حمایت روانی-اجتماعی و عاطفی را در فرزندان، افزایش دامنه گسترده روابط اجتماعی و فراهم نمودن راه‌حل در زمان‌های مواجهه با مسائل و مشکلات اجتماعی و تحصیلی فراهم نماید. بنابراین، اگر رضامندی زوجیت در سطح مطلوب باشد، موارد فوق الذکر به نحو احسن در ساختار خانواده نهادینه می‌شود و خانواده منبعی بسیار قوی برای شکل‌گیری الگوهای آموزشی، روانی و تحصیلی برای فرزندان تبدیل می‌شود. لازم به ذکر است رضامندی زوجیت بخشی از کارکردهای خانواده در جهت افزایش نشاط معنوی، اجتماعی و روانشناختی است.

همچنین نتایج نشان داد که رضامندی زوجیت از طریق نشاط معنوی به طور غیرمستقیم بر خودارزشمندی دانش‌آموزان مدارس تیزهوش تأثیر دارد. این یافته‌ها با مطالعات بسیاری از جمله (کریستوفر و همکاران، ۲۰۱۵؛ لیو و وانگ، ۲۰۱۵؛ کنوپ و همکاران، ۲۰۱۷؛ فرارو و همکاران، ۲۰۱۹؛ هس، ۲۰۲۲ و نیک نفس و همکاران، ۲۰۲۲) همسویی دارد.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت، که رضامندی زوجیت به تنهایی می‌تواند تعیین‌کننده نشاط معنوی و احساس ارزشمندی فرزندان شود در واقع رضامندی زوجیت از طریق مجموعه‌ای از رفتارها جهت کنار آمدن با

شرایط و موقعیت‌های جدید همچون مهارت‌های جدید ارتباطی، راهبردهای مقابله‌ای مؤثر در کنار آمدن با تنش و تعارض، مهارت در تصمیم‌گیری و حل مسئله، انسجام خانواده و جهت‌گیری مذهبی که اعضای خانواده برای انطباق با شرایط پیش آمده استفاده می‌کنند. لذا رضامندی زوجیت از طریق بهبود روابط والدین می‌تواند زمینه‌ساز جو و کارکرد مطلوب خانواده شود. جو و ساختاری که به همه اعضای بدون در نظر گرفته رتبه و جایگاه احترام می‌گذارد، نظر می‌خواهد، نظارت می‌کند و در شرایط بحرانی به عنوان یک منبع حمایت بیرونی زمینه را برای برون رفت از بحران فراهم می‌کند. بنابراین توجه به منابع درونی در کنار منابع بیرونی در یک بافت معتبرساز و انعکاس دهنده می‌تواند منجر به نشاط و شادمانی ذهنی شود و زمانی که افراد این تجربه ذهنی را داشته باشند خانواده را به عنوان یک ارزش تعریف می‌کنند که این ارزش با احساس ارزشمندی شخصی پیوند و ارتباط تنگاتنگی دارد. لذا ساختار خانواده می‌تواند بر خودارزشمندی فردی، خانوادگی و اجتماعی خانواده از طریق تجربه و ادراک ذهنیت رشد دهنده می‌تواند زمینه را برای رشد خودارزشمندی و خوداحترامی فراهم سازد (زارعی و همکاران، ۱۴۰۰). یا به بیان دیگر، فرایند خانواده شامل همه‌ی کارکردهای تنظیمی است که به وسیله‌ی اعضای خانواده در طی زندگی برای مدیریت رخدادهای زندگی به کار می‌رود. این کارکردها فرایندهای کلیدی می‌باشند که فرد و خانواده را قادر می‌سازند به طور مؤثری با بحران‌های جدید مقابله کنند (دو و همکاران، ۲۰۲۲). با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، رضامندی زوجیت به عنوان یک عامل مهم و تأثیرگذار می‌تواند بر مهارت‌ها و واکنش‌های اعضا در برخورد با مسائل و ابعاد گوناگون زندگی (اجتماعی و تحصیلی) تأثیرگذار باشد. این که تعاملات مناسب والدین می‌تواند به حل مشکل در ارتباط با تعاملات روزمره زندگی کمک کند و زمانی که والدین حس همبستگی، باهم بودن، و تعامل احساسی، ارتباطی و شخصی بیشتری داشته باشند، ارزشیابی آن‌ها از رابطه مثبت‌تر می‌شود و تعاملات بهتر با یکدیگر باعث تعریف نقش و رفع نیازهای فرزندان در خانواده می‌شود، توجه والدین به نیازهای یکدیگر و توجه به رفع نیازهای چند بعدی فرزندان روانشناختی، اجتماعی و تحصیلی باعث افزایش احساس آرامش و رضایت از زندگی فرزندان و در نتیجه نشاط و خودارزشمندی آن‌ها می‌شود. لذا برای داشتن یک جامعه سالم، پویا و خلاق اولین گام آموزش به والدین

برای خوب بودن و درست رفتار کردن با یکدیگر است که ایجاد این جو روانی سالم به بهبود کارکرد خانواده کمک می‌کند، کارکرد مطلوب خانواده بر ساختار اجتماعی تأثیر می‌گذارد و زمینه را برای رشد، شکوفایی و عملکرد مطلوب جامعه با توجه به افراد درون خانواده فراهم می‌کند. نتایج حاصل از مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد که محبوبیت والدین بر نشاط معنوی دانش‌آموزان استعدادهای درخشان اثر مثبت و مستقیم دارد. این یافته‌ها با مطالعات بسیاری از جمله (فرارو و همکاران، ۲۰۱۹؛ هس، ۲۰۲۲ و نیک‌نفس و همکاران، ۲۰۲۲؛ عابدینی مزرعه و همکاران، ۱۳۹۷؛ مهدوی و همکاران، ۱۴۰۱) همسویی دارد.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت وقتی زوجین به یکدیگر متعهد باشند در هنگام بروز مشکلات در زندگی زناشویی در کنار هم بوده و در برابر مشکلات پیش آمده شانه خالی نمی‌کنند و تا زمانی که مشکل پیش آمده حل نشود در کنار یکدیگر خواهند بود. از جنبه دیگر وقتی بین زوجین انسجام بالایی وجود داشته باشد، آنان همواره در تلاش خواهند بود تا در هنگام بروز مشکلات و ناسازگاری‌ها از یکدیگر دل‌جویی نموده و طلب عفو و گذشت نمایند، بنابراین می‌توان گفت در خانواده‌های دارای انسجام میزان بخشش نیز بالاتر و زوجین بر اساس همان تعهد عاطفی که به یکدیگر دارند درخواست گذشت نموده و به راحتی از اشتباهات یکدیگر چشم‌پوشی می‌نمایند. بدون شک این عفو و بخشش تأثیری دو جانبه بر زوجین می‌گذارد؛ بدین معنی که زوجی که مورد بخشش واقع شده برای جبران اشتباهاتش تلاش بیشتری می‌نماید و زوج دیگر که شاهد تلاش شریک زندگی‌اش می‌باشد محبت خود را به وی دو چندان می‌نماید و بی‌گمان دور مثبتی از محبت کردن و تقویت رابطه به وجود می‌آید که موجب می‌شود.

نتایج حاصل از مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد که محبوبیت والدین از طریق نشاط معنوی بر خودارزشمندی دانش‌آموزان استعدادهای درخشان اثر مثبت و غیر مستقیم دارد. این یافته‌ها با مطالعات بسیاری از جمله (فرارو و همکاران، ۲۰۱۹؛ هس، ۲۰۲۲ و نیک‌نفس و همکاران، ۲۰۲۲؛ عابدینی مزرعه و همکاران، ۱۳۹۷؛ مهدوی و همکاران، ۱۴۰۱) همسویی دارد.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت، روابط مطلوب، تعریف شده، حد و مرزدار والدین-فرزندان به همراه محبت، همدلی و همدلی‌دینی زمینه را برای

اظهارگری و ابرازگری هیجانی و شناختی فراهم می‌کند. به عبارت دیگر در یک جو مطلوب و مناسب بین فرزندان و والدین با مشارکت هر کدام از آن‌ها در یک چارچوب احترام به نظرات و هیجانات فرزندان سطح محبوبیت والدین نزد فرزندان افزایش می‌یابد و فرزندان والدین را دوست خود می‌پندارند و این امر باعث افزایش نشاط و بهزیستی هیجانی، روانشناختی و اجتماعی فرزندان می‌شود. و زمانی که فرزندان با دیدن و مشاهده کردن این رفتارها از سوی والدین و دریافت یک پیام همخوان از سوی هر دو والد که منجر به اعتبارسازی هیجانی در فرزندان می‌شود زمینه را برای محبوبیت آن‌ها در نزد فرزندان افزایش می‌یابد (نورانی و همکاران، ۱۴۰۰). فرزندان با مشاهده بخشش و گذشت توسط والدین به این نتیجه می‌رسند که اگر خطا یا اشتباهی از آن‌ها سر بزند والدین این توان را دارند که او را نیز ببخشند و او نیز تمام تلاش خود را برای رفع اشتباهات خود انجام دهد. در واقع رفتارهای والدین بر نحوه نگرش و رفتار فرزندان تأثیر می‌گذارد و ایجاد یک جو روانشناختی سالم توسط والدین برای بیان عقاید، نگرش‌ها و ارزش‌ها به فرزندان امید، نشاط، خوش‌بینی و آینده‌نگری می‌دهد (وایوننگیش و همکاران، ۲۰۲۰). از سوی دیگر فرزندان با ادراک این جو روانی و امنیتی مثبت و سالم از لحاظ روانشناختی ادراک شایستگی توانمندی و کارآمدی بیشتری خواهد کرد. بنابراین او به دنبال تعیین جایگاه خود (هویت من) در خانواده با توجه به ارزشمندی و دست‌آوردهای خود است. با بسترسازی مناسب خانواده و تشویق‌های کلامی و ترغیب توسط والدین به همراه دلگرمی والدین به دنبال و تعیین جایگاه خود در جامعه خواهد بود. این نوجوان با همکاری والدین و مشخص کردن اهداف واقعی، مطلوب، قابل دستیابی و قابل اندازه‌گیری به همراه دریافت حمایت عاطفی، اجتماعی و ابرازی از سوی آن‌ها سطح نشاط معنوی، اجتماعی و ذهنی او افزایش خواهد یافت و بیشتر احساس ارزشمندی و کارآمدی می‌کند.

هر پژوهشی دارای محدودیت‌هایی است که پژوهش حاضر از آن مستثنی نیست؛ اولین محدودیت در این پژوهش مسئله قابلیت تعمیم آن به سایر جوامع آماری است؛ چرا که این پژوهش بر روی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان شهر تهران انجام شد و بهتر است برای تعمیم نتایج به سایر شهرهای کشور بخصوص کلان شهرها جانب احتیاط رعایت شود. همچنین، آزمون‌های بکار رفته در تحقیق حاضر، آزمون‌های خود سنجی هستند. در این خودسنجی توانایی‌ها و خصیصه‌های مورد سنجش، بر درک

فرد از خود مبتنی است و به عبارت دیگر، ارتباط نزدیکی با «خودپنداره» فرد دارد و در صورتی که خود پنداره فرد منطبق با واقعیت نباشد، این گونه مقیاس ها نمی توانند به خوبی توانایی های واقعی فرد را انعکاس دهند و تنها بیانگر درک فرد از خود هستند. با توجه به آموزش پذیر بودن عوامل فرآیندی خانواده پیشنهاد می شود تا با آموزش عوامل فرآیندی به خانواده ها همچون مهارت حل مسأله، گامی ارزشمند در جهت کاهش مشکلات خانواده ها و به طبع آن افزایش رضامندی زوجیت برداشته شود. همچنین، پیشنهاد می شود برنامه ای مدون جهت آموزش خودارزشمندی به صورت کارگاه های آموزشی جهت تقلیل اثر بُعد بیرونی خودارزشمندی و ارتقاء بعد درونی خودارزشمندی از طریق آموزش، مشاوره و سایر مداخله های درمانی توسط مشاوران و روانشناسان صورت گیرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی تربیتی در دانشکده روانشناسی دانشگاه تهران است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی دکتر مسعود غلامعلی لواسانی و مشاوره دکتر غلامعلی افروز استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاوران این تحقیق، دانش آموزان و والدینی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می گردد.

منابع

مادران دارای فرزندان با فلج مغزی. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰ (۱۰۵)، ۱۴۹۳-۱۵۱۲.

doi:10.52547/JPS.20.105.1493

زینعلی، نرگس؛ افروز، غلامعلی؛ لواسانی، مسعود و قاسم زاده، سوگند (۱۳۹۹). طراحی و تدوین برنامه مداخله روانشناختی خانواده محور: ارزیابی اثربخشی در رضامندی زوجیت والدین شاغل دارای نوجوان. *پژوهش‌های کاربردی روانشناختی*، ۱۱ (۲)، ۴۱-۲۳.

سبزه‌آرای لنگرودی، میلاد؛ سرافراز، مهدی رضا؛ قربانی، نیما و رستمی، رضا (۱۳۹۳). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس وابستگی‌های ارزش خود. *فصلنامه مهارت‌های روانشناسی تربیتی*، ۱۰ (۱)، ۱۴۰-۱۱۹.

http://Journals.iau.ir/article_558469.html

عابدینی مزرعه، سمیه؛ افروز، غلامعلی؛ باغدادساریانس، آیتا و تجلی، پریسا (۱۳۹۷). رابطه رضایت‌مندی زوجیت، و محبوبیت والدین با پیشرفت تحصیلی فرزندان، *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۱ (ویژه نامه ۱)، ۱۵۴-۱۶۳.

DOI: 10.22038/MJMS.2019.13783

ممقانی، جعفر؛ افروز، غلامعلی؛ غباری بناب، باقر و قاسم زاده، سوگند (۱۳۹۸). رابطه خلاقیت با نشاط معنوی، میزان محبوبیت والدین، سبک‌های فرزندپروری و ویژگی‌های شناختی در دانش‌آموزان تیزهوش. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۴ (۵۶)، ۲۲۴-۲۷۰.

DOI: 20.1001.1.27173852.1398.14.56.13.2.

مهدوی، سیده عاطفه؛ افروز، غلامعلی؛ غلامعلی لواسانی، مسعود و نقش، زهرا (۱۴۰۱). مدل ساختاری روابط بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با کمال طلبی نوجوانان تیزهوش: نقش واسطه‌فراشناختی و میزان محبوبیت والدین. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی*، ۱۳ (۱)، ۶۵-۸۱.

DOI:10.22059/JAPR.2022.318235.643744.

مهدیان، زهره؛ وکیلی، سمیرا و غلامعلی لواسانی، مسعود (۱۳۹۸). تدوین برنامه آموزشی حل مسئله گروهی با رویکرد هنر و ارزیابی اثربخشی آن بر نگرش اجتماعی و نشاط معنوی در نوجوانان تیزهوش. *توانمندسازی کودکان/استثنایی*، ۱۰ (۴)، ۱۰۳-۱۱۹.

DOI: 10.22034/ceciranj.2020.171200.1146.

نورانی، مجتبی؛ جزایری، رضوان السادات و فاتحی زاده، مریم (۱۴۰۰). اثربخشی زوج درمانی سیستمی - سازه‌گرا بر صمیمیت و رضایت زناشویی زوجین دارای سن معکوس. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰ (۱۰۵)، ۱۵۸۶-۱۵۶۹.

doi:10.52547/JPS.20.105.1569

اسدی، راضیه؛ افروز، غلامعلی؛ غباری بناب، باقر و قاسم زاده، سوگند (۱۳۹۴). رابطه رضایت زناشویی والدین با میزان محبوبیت آنان در نزد فرزندان با و بدون آسیب شنوایی، *توانمندسازی کودکان/استثنایی*، ۶ (۳)، ۸۲-۹۰. doi: 10.22034/ceciranj.2018.91193

افروز، غلامعلی و قدرتی، مهدی (۱۳۹۰). ساخت و اعتباریابی مقیاس رضایت‌مندی همسران افروز (فرم کوتاه). *مجله روانشناسی و علوم تربیتی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران*، ۱۱ (۱)، ۱۶-۳.

https://elmnet.ir/article/10662377-21441

بهادری خسروشاهی، جعفر و حبیبی کلپیر، رامین (۱۳۹۵). اثربخشی واقعیت درمانی گروهی بر سرمایه روان شناختی، خودارزشمندی و بهزیستی اجتماعی سالمندان. *روانشناسی پیری*، ۲ (۳)، ۱۵۳-۱۶۵.

https://jap.razi.ac.ir/article_614.html#:~:text=

پاک نظر، محدثه؛ میرمحمدخانی، مجید؛ ستوده اصل، نعمت؛ عاشوری، مهدی؛ بهنام، بهناز و پاک نظر، فاطمه (۱۴۰۰). مشکلات سلامت روان در دانش‌آموزان مدارس تیزهوش و نمونه دولتی دوره اول متوسطه و مقایسه آن با مدارس عادی دولتی در استان سمنان، *فصلنامه کومش*، ۲۳ (۴)، ۵۲۰-۵۲۹.

DOI: 10.52547/koomesh.23.4.520

دادخواه کلاشمی، زهره؛ اساسه، مریم؛ وکیلی، سمیرا؛ افروز، غلامعلی و حسن زاده، سعید (۱۴۰۰). بررسی رضایت‌مندی زوجیت و نشاط معنوی والدین نوجوانان دختر ۱۴ تا ۱۸ ساله دارای نشانگان اختلال سلوک. *مطالعات ناتوانی*، ۱۱ (۱۱ پیاپی ۱۹)، ۱۸۱.

http://jdisabilstud.org/article-1-2657-fa.html.

رجبی، فهیمه و شیرعلی پور، عبدالهانی (۱۳۹۵). مقایسه و بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و سلامت روان در دانش‌آموزان دختر مدارس عادی و تیزهوشان شهر آبان، *دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*، ۱۷ (۱)، ۱۱۵-۱۰۷.

http://jsr-p.isfahan.iau.ir /article_534008.html

زکی، محمد علی (۱۳۹۱). آزمون و اعتباریابی پرسشنامه خودارزشمندی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر دبیرستان‌های شهر اصفهان. *روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی*، ۲ (۷)، ۸۷-۹۸.

http://Journals.marvdasht.iau.ir/article_1097.html

زارعی، فرشاد؛ اسدپور، اسماعیل و محسن زاده، فرشاد (۱۴۰۰). اثربخشی درمانگری مبتنی بر پذیرش و تعهد بر رضایت زناشویی و خودکارآمدی

References

- Abedini Mazraeh, S., Afrooz, G., Baghdassarians, A., & Tajalli, P. (2019). The relationship between parity and popularity of parents' satisfaction with academic achievement in children. *medical journal of mashhad university of medical sciences*, 61(supplement1), 154-163. doi: 10.22038/mjms.2019.13783. [In Persian]
- Adams, K. E., Tyler, J. M., Calogero, R., & Lee, J. (2017). Exploring the relationship between appearance-contingent self-worth and self-esteem: The roles of self-objectification and appearance anxiety. *Body Image*, 23(19), 176-182. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2017.10.004>.
- Al-Darmaki, F., Dodeen, H., Yaaqeb, S., Ahammed, S., Jacobson, M. J. (2019). Predictors of Emirati marital satisfaction: Contributions of psychological health and family functioning. *Journal of Family Issues*, 40(6), 785804. <https://doi.org/10.1177/0192513X19827994>.
- Asadi, R., Afroz, G., Ghobari, B., & Ghasemzadeh, S. (2015). The Relationship between Parents' Marital Satisfaction and Their Popularity in Children with and without Hearing Impairment. *Empowering Exceptional Children*, 6(3), 82-90. doi: 10.22034/ceciranj.2018.91193. [In Persian]
- BahadoriKhosroshahi, J., & HabibyKalibar, R. (2017). Effectiveness of group reality therapy on psychological capital, self-worth and social well-being of elderly people. *Aging Psychology*, 2(3), 165-153. [Persian]
- Bakir, A., Gentina, E., & Gil, L. A. (2020). What shapes adolescents' attitudes toward luxury brands? The role of self-worth, self-construal, gender and national culture. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 57, 102208. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2020.102208>.
- Belsky, J., Youngblade, L., Rovine, M., Volling, B. (1991). Patterns of marital change and parent-child interaction. *Journal of Marriage and the Family*, 53(2), 487-498. <https://doi.org/10.2307/352914>.
- Bracken, B. A. (2021). Nontraditional strategies for identifying nontraditional gifted and talented students. In *Alternative assessments with gifted and talented students* (pp. 17-40). Routledge.
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., Beach, S. R. H. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62(4), 964-980. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x>.
- Casino-García, A. M., Llopis-Bueno, M. J., & Llinares-Insa, L. I. (2021). Emotional Intelligence Profiles and Self-Esteem/Self-Concept: An Analysis of Relationships in Gifted Students. *International journal of environmental research and public health*, 18(3), 1006. <https://doi.org/10.3390/ijerph18031006>.
- Ching, B. H. H., & Wu, H. X. (2023). Compliments on skin tone hamper cognitive performance of Chinese adolescent girls with stronger appearance contingent self-worth. *Current Psychology*, 42(22), 18982-18996. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03061-7>.
- Choi, E., Jung, S. Y. (2021). Marital satisfaction and depressive symptoms among Korean couples with young children: Dyadic autoregressive cross-lagged modeling. *Family Relations*, 70(5), 1384-1398. <https://doi.org/10.1111/fare.12570>.
- Christopher, C., Umemura, T., Mann, T., Jacobvitz, D., Hazen, N. (2015). Marital quality over the transition to parenthood as a predictor of coparenting. *Journal of Child and Family Studies*, 24(12), 3636-3651. <https://doi.org/10.1007/s10826-015-01720>.
- Crocker, J., Luhtanen, R. K., & Sommers, S. R. (2004). Contingencies of self-worth: Progress and prospects. *European Review of Social Psychology*, 15, 133-181. <https://doi.org/10.1080/10463280440000017>.
- Crocker, J., Luhtanen, R. K., Cooper, M. L., & Bouvrette, A. (2003). Contingencies of self-worth in college students: theory and measurement. *Journal of personality and social psychology*, 85(5), 894-908. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.85.5.894>.
- Dadkhah Kalashemi, K. Z., Asaseh, M., Vakili, S., Afrooz, G. A., & Hassanzadeh, S. (2021). Surveying Marital Satisfaction and Spiritual Vitality in the Parents of 14-18-Year-Old Females with Conduct Disorder. *Middle Eastern Journal of Disability Studies*, 11 (1), 181-181 <http://jdisabilstud.org/article-1-2657-fa.html> [In Persian]
- Delatorre, M. Z., Wagner, A. (2020). Marital quality assessment: Reviewing the concept, instruments, and methods. *Marriage & Family Review*, 56(3), 193-216. <https://doi.org/10.1080/01494929.2020.1712300>.
- deMontigny, F., Girard, M. E., Lacharité, C., Dubeau, D., Devault, A. (2013). Psychosocial factors associated with paternal postnatal depression. *Journal of Affective Disorders*, 150(1), 44-49. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2013.01.048>.

- Du, X., Liang, M., Mu, W., Li, F., Li, S., Li, X., Xu, J., Wang, K., & Zhou, M. (2022). Marital Satisfaction, Family Functioning, and Children's Mental Health-The Effect of Parental Co-Viewing. *Children (Basel, Switzerland)*, 9(2), 216. <https://doi.org/10.3390/children9020216>.
- Ee, J. (2023). Are parents satisfied with integrated classrooms? Exploring integration in dual language programs. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 26(7), 800-816. <https://doi.org/10.1080/13670050.2020.1862751>.
- Eskandari, N., Simbar, M., Vedadhir, A. A., Baghestani, A. R., Momenyan, S. (2019). Related factors to paternal adaptation: A cross-sectional study for first-time fathers. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 24(1), 11-17. https://doi.org/10.4103/ijnmr.IJNMR_144_17.
- Esnaola, I., Sesé, A., Antonio-Agirre, I., & Azpiazu, L. (2020). The development of multiple self-concept dimensions during adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 30(4), 100-114. <https://doi.org/10.1111/jora.12451>.
- Fan, J., Ren, L., Li X. (2020). Contributions of child temperament and marital quality to coparenting among Chinese families. *Children and Youth Services Review*, 108(2), 104610. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104610>.
- Feijão, G. M. M., Morais, N. A. (2018). Interação família e trabalho: A percepção de docentes do ensino superior acerca da satisfação conjugal [Work-family interaction: The perception of college professors about marital satisfaction]. *Contextos Clínicos*, 11(1), 83-96. <https://doi.org/10.4013/ctc.2018.111.07>.
- Ferrão, L. F., Andrade, A. L., Silva, F. C. (2019). Escala ENRICH de satisfação conjugal: Adaptação e evidências psicométricas iniciais no brasil [ENRICH scale for conjugal satisfaction: Adaptation and initial psychometric evidence in Brazil]. *Revista Psicologia em Pesquisa*, 13(2), 128-146. <https://doi.org/10.34019/1982-1247.2019.v13.26089>.
- Flanagan, J. (2018). Joanna Simpson and Meagan Glover Adams: Understanding Gifted Adolescents: Accepting the Exceptional. *Journal of Youth and Adolescents*, 47(6), 17-47. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0604-1>.
- Ghodrati M., Afrooz, G. (2011). Development and standardization of Afrooz Wives' Satisfaction Scale (short form). *Journal of Psychology and Educational Sciences Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran*, 1 (1), 3-16. <https://elmnet.ir/article/10662377-21441>. [In Persian]
- Hess, S. (2022). Effects of inter-parental conflict on children's social well-being and the mediation role of parenting behavior. *Applied Research in Quality of Life*, 17(4), 2059-2085. <https://doi.org/10.1007/s11482-021-10022-y>.
- Huang, J., Sang, G., & Chao, T. (2022). Self-Worth as a Mediator and Moderator Between Teacher-Student Relationships and Student Engagement in Rural Schools. *Frontiers in psychology*, 12, 777937. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.777937>.
- Jackson, J. B., Miller, R. B., Oka, M., Henry, R. G. (2014). Gender differences in marital satisfaction: A meta-analysis. *Journal of Marriage and Family*, 76(1), 105-129. <https://doi.org/10.1111/jomf.12077>.
- Kanat-Maymon, Y., Almog, L., Cohen, R., & Amichai-Hamburger, Y. (2018). Contingent self-worth and Facebook addiction. *Computers in Human Behavior*, 88, 227-235. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.07.011>.
- Kanter, J. B., Proulx, C. M. (2021). The longitudinal association between marital and psychological functioning in socioeconomically disadvantaged relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(9), 2465-2473. <https://doi.org/10.1177/02654075211011704>.
- Kim, H. (2010). Exploratory study on the factors affecting marital satisfaction among remarried Korean couples. *Families in Society*, 91(2), 193-200. <https://doi.org/10.1606/1044-3894.3977>.
- Kincaid, R. (2021). Partner-child relationship satisfaction and marital satisfaction: Do impressions spill over? *Journal of Family Issues*. <https://doi.org/10.1177/0192513X211033932>.
- Knopp, K., Rhoades, G. K., Allen, E. S., Parsons, A., Ritchie, L. L., Markman, H. J., Stanley, S. M. (2017). Within-and between-family associations of marital functioning and child well-being. *Journal of Marriage and Family*, 79(2), 451-461. <https://doi.org/10.1111/jomf.12373>.
- Kowal, M., Groyecka-Bernard, A., Kochan-Wójcik, M., & Sorokowski, P. (2021). When and how does the number of children affect marital satisfaction? An international survey. *PloS one*, 16(4), e0249516. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249516>.
- Kwan, R. W. H., Kwok, S. Y. C. L., Ling, C. C. Y. (2015). The moderating roles of parenting self-efficacy and co-parenting alliance on marital satisfaction among Chinese fathers and mothers. *Journal of Child and*

- Family Studies*, 24(12), 3506–3515. <https://doi.org/10.1007/s10826-015-0152-4>.
- Li, M., & Mustillo, S. (2020). Linking mother and offspring depressive symptoms: The mediating role of child appearance contingent self-worth. *Journal of Affective Disorders*, 273, 113–121. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.03.117>.
- Liu, L., Wang, M. (2015). Parenting stress and harsh discipline in China: The moderating roles of marital satisfaction and parent gender. *Child Abuse and Neglect*, 43(1), 73–82. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2015.01.014>.
- Mahdavi, A., Afrooz, G. A., Lavasani, M., & Naghsh, Z. (2022). Structural Model of the Relationship between Early Maladaptive Schemas and Perfectionism in Gifted Teenagers: The Meditating Role of Metacognitive Beliefs and Popularity of Parents. *Journal of Applied Psychological Research*, 13(1), 65–81. DOI: [10.22059/JAPR.2022.318235.643744](https://doi.org/10.22059/JAPR.2022.318235.643744). [In Persian]
- Mamaghani, J., Afrooz, G., Ghobari Bonab, B., & Ghasemzadeh, S. (2019). Predicting the creativity of gifted teenagers with intelligence Abilities parenting styles, spiritual happiness and popularity in the family. *Women and Family Studies*, 12(44), 85–107. doi: [10.30495/jwsf.2019.673388](https://doi.org/10.30495/jwsf.2019.673388). [In Persian]
- Marques, E. (2001). Amor e qualidade de vida conjugal: Aplicações do inventário ENRICH [Love and quality of married life: Applications of the ENRICH inventory]. *Interacções*, 1(1), 79–107. <https://interacoesismt.com/index.php/revista/article/view/18>.
- McAdams, T. A., Rijdsdijk, F. V., Narusyte, J., Ganiban, J. M., Reiss, D., Spotts, E., Neiderhiser, J. M., Lichtenstein, P., & Eley, T. C. (2017). Associations between the parent-child relationship and adolescent self-worth: a genetically informed study of twin parents and their adolescent children. *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*, 58(1), 46–54. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12600>.
- McAdams, T. A., Rijdsdijk, F. V., Narusyte, J., Ganiban, J. M., Reiss, D., Spotts, E., Neiderhiser, J. M., Lichtenstein, P., & Eley, T. C. (2017). Associations between the parent-child relationship and adolescent self-worth: a genetically informed study of twin parents and their adolescent children. *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*, 58(1), 46–54. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12600>.
- Mohebbi, M., Ghasemzadeh, S., Farzad, V. O., & Afrooz, G. A. (2017). Review on practicality reliability, validity and normalization of couple's satisfaction scale among married women teachers in Tehran city. *Journal of Applied Psychological Research*, 7(4), 163–179. doi: [10.22059/japr.2017.63462](https://doi.org/10.22059/japr.2017.63462).
- Mohebbi, M., Ghasemzadeh, S., Farzad, V. O., & Afrooz, G. A. (2017). Review on practicality reliability, validity and normalization of couple's satisfaction scale among married women teachers in Tehran city. *Journal of Applied Psychological Research*, 7(4), 163–179. doi: [10.22059/japr.2017.63462](https://doi.org/10.22059/japr.2017.63462). [In Persian]
- Mosmann, C., Wagner, A., Féres-Carneiro, T. (2006). Qualidade conjugal: Mapeando conceitos [marital quality: Mapping out concepts]. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 16(35), 315–325. <https://doi.org/10.1590/s0103-863x2006000300003>.
- Niknafs, A., Lavasani, M.G., Banijamali, S., & Afrooz, G. (2022). Investigating the relationship between creativity and mental health and spiritual happiness and the parent's popularity of high school students and designing a model of spiritual happiness. *Journal of Gifted Education and Creativity*, 9(3), 311–322. e-ISSN: 2149- 1410. jgedc.org/dergipark.org.tr/jgedc.
- Noorani, M., Jazayeri, R., Fatehizadeh, M. (2021). The effectiveness of systemic-constructivist couple therapy (scct) on marital satisfaction and intimacy in older women-younger men marriages. *Journal of Psychological Science*. 20(105), 1569–1586. doi: [10.52547/JPS.20.105.1569](https://doi.org/10.52547/JPS.20.105.1569).
- Nunes, C., Ferreira, L. I., Martins, C., Pechorro, P., & Ayala-Nunes, L. (2022). The enrich marital satisfaction scale: Adaptation and psychometric properties among at-risk and community Portuguese parents. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(11), 3275–3295. <https://doi.org/10.1177/02654075221095>.
- Oosterhouse, K., Riggs S. A., Kaminski P., Blumenthal H. (2020). The executive subsystem in middle childhood: Adult mental health, marital satisfaction, and secure-base parenting. *Family Relations*, 69(1), 166–179. <https://doi.org/10.1111/fare.12408>.
- Ozbey, A. (2020). Human values and psychological well-being of gifted/talented students and their peers with average development. *Global Journal of Guidance and Counseling in Schools: Current Perspectives*, 10(2): 64–78. DOI: <https://doi.org/10.18844/gjgc.v10i2.4656>.

- Paknazar, M., Mirmohammadkhani, M., Sotodehasl, N., Ashouri, M., Behnam, B., & Paknazar, F. (2021). A comparative study on mental health problems of talented junior and ordinary high school students in Semnan, Iran. *Koomesh*, 3 (4), 520-529. DOI: 10.52547/koomesh.23.4.520 [In Persian]
- Peterson, C. C., O'Reilly, K., & Wellman, H. M. (2016). Deaf and hearing children's development of theory of mind, peer popularity, and leadership during middle childhood. *Journal of experimental child psychology*, 149, 146-158. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2015.11.008>.
- Rajabi, F., & Shiralipor, A. (2016). A Review and Comparison of the Relationship between Personality Characteristics and Mental Health among Female Students in Regular. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 17(1), 107-115. http://jsr-p.isfahan.iau.ir /article_534008.html. [In Persian]
- SabzehAra Langaroudi, M., Sarafraz, M. R., & Ghorbani, N. (2014). The Study of Psychometric Properties of Contingencies of Self-Worth Scale. *The Journal of New Thoughts on Education*, 10(1), 122-142. http://Journals.iau.ir/article_558469.html [In Persian]
- Stevens, R. C., Hsieh-Wilson, L. C., Santarsiero, B. D., Wedemayer, G. J., Spiller, B., Wang, L. H. & Schultz, P. G. (1996). Structural studies of catalytic antibodies. *Israel journal of chemistry*, 36(2), 121-132. <https://doi.org/10.1002/ijch.199600018>.
- Stosny, S. (2014). How much do you value yourself? *Psychology Today*. Retrieved from <https://www.psychologytoday.com/us/blog/anger-in-the-age-entitlement/201406/how-much-do-you-value-yourself>.
- Wahyuningsih, H., Kusumaningrum, F. A., & Novitasari, R. (2020). Parental marital quality and adolescent psychological well-being: A meta-analysis. *Cogent Psychology*, 7(1), Article 1819005. <https://doi.org/10.1080/23311908.2020.1819005>.
- Wang, A., Yu, S., Wang, M., & Chen, L. (2023). Effects of the visual analytics of peer feedback on teachers' TPACK development in a lesson study. *Interactive Learning Environments*, 1-20. DOI:10.1080/10494820.2023.2204354.
- Wong, T. K., & Siu, A. F. (2017). Relationships between school climate dimensions and adolescents' school life satisfaction, academic satisfaction and perceived popularity within a Chinese context. *School Mental Health*, 9, 237-248. <https://doi.org/10.1007/s12310-017- 9209-4>.
- Worrell, F. C., Subotnik, R. F., Olszewski-Kubilius, P., & Dixon, D. D. (2019). Gifted Students. *Annual review of psychology*, 70, 551-576. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-102846>.
- Yoo, J. (2020). Relationships between Korean parents' marital satisfaction, parental satisfaction, and parent-child relationship quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(7), 2270-2285. <https://doi.org/10.1177/0265407520921462>.
- Zainali, N., Afrooz, G. A., Lavasani, M., & Ghasemzadeh, S. (2020). Planning and Developing a Family-Based Psychological Intervention: Evaluating Impact on the Marital Satisfaction in Employed Parents with Adolescent Children. *Journal of Applied Psychological Research*, 11(2), 23-41. doi: 10.22059/japr.2020.261219.642902. [In Persian]
- Zaki, M. A. (2012). Psychometric properties of the self-worth scale (CSWS) for high school student in Esfahan. *Psychological Methods and Models*, 2(7), 87-98. http://Journals.marvdasht.iau.ir/article_1097.html [In Persian]
- Zarei, F., Asadpour, E., Mohsenzadeh, F. (2021). The efficacy of acceptance and commitment based therapy on marital satisfaction and self-efficiency of mothers with children with cerebral palsy. *Journal of Psychological Science*, 20(105), 1493-1512. [In Persian] doi:10.52547/JPS.20.105.1493